1984 VII–IX

Бутун дунё пролетарлари, бирлашинглар!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 147 (5438)
2 ИЮЛЬ 1984 й.
ДУШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ПРАВДА» САҲИФАЛАРИДА

▲ Европа биохимиклар жамиятлари Федерацияси XVI конференцияси 30 июнь куни Москвада тантанали равишда ёпилди.

▲ «Химия комплекслари» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади. Химия комплекси барча тармоқлари ишининг аниқ ташкил этилиши, бир маромда ишлаши бутун халқ хўжалигининг ривожланишини тезлаштириш, ўн биринчи беш йилликнинг иқтисодий ва социал вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга хизмат қилади, дейилади мақолада.

▲ Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари босилган.

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

Иккинчи ярим йилликка— зарбдор суръат

«Ҳамма партия ташкилотлари, барча меҳнат коллективлари экономика ва социал тараққиётнинг ҳамма участкаларида собит қадамлик билан катта иш қилишлари керак».

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми материалларидан).

Бугун саноат, транспорт корхоналари, алоқа, қурилиш ташкилотлари, маиший хизмат кўрсатиш ходимлари иккинчи ярим йилликнинг биринчи ишчи вахтасини ўтказишди. У уюшқоқлик билан, юксак жўшқинлик вазиятида ўтди. Кўпгина саноат корхоналари буюмларнинг биринчи туркумини буюртмачиларга жўнатдилар, қурилаётган биноларнинг навбатдаги қаватлари тикланди, минглаб тонна халқ хўжалиги юклари ортиб жўнатилди.

Июль ойидаги зарбдор вахтанинг яхши старти ўзича диққатга сазовордир. Корхоналар, қурилишлар, шунингдек транспорт ходимлари гўё меҳнат эстафетасини узатдилар, бутун ярим йилликнинг юксак суръатини белгилаб бердилар.

Меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитетининг июнь ва декабрь (1983 йил) Пленумларининг ҳар бир иш жойида меҳнат активлигини ўстириш зарурлиги тўғрисидаги, ишлаб чиқаришнинг интенсивлигини ва самарадорлигини янада юксалтириш, фан ва техника ютуқларини жорий этишни тезлаштириш тўғрисидаги қарорларига амал қилиб, меҳнат унумдорлиги ва иш сифатининг янада юқори суръатда ўсишини таъминлаш йўлида талай ишларни амалга оширдилар.

Ҳамза, Киров, Акмал Икромов ва Чилонзор районлари индустрияси, В. П. Чкалов номли авиация бирлашмаси, «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи», «Ўзбексельмаш» бирлашмалари, «Қизил тонг», Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмалари, «Малика» трикотаж бирлашмаси, «Ташсельмаш» заводи, темир-бетон кўприк конструкциялари заводи, 153-қурилиш, «Ташсантехмонтаж» трестлари, марказлашган усулда юк ташиш Тошкент шаҳар автомобиль трестининг 250-автоколоннаси ва бошқа коллективлар саноат ишлаб чиқаришда юксак суръатларга эришдилар.

Сўзсиз, йилнинг биринчи ярми ижобий техник-иқтисодий кўрсаткичлар билан якунланди.

Лекин бугунги кунда беш йилликнинг тўртинчи йилида босиб ўтилган босқични кўздан кечириб, унга танқидий, партиявий позицияда ёндошиб, шуни айтиш мумкинки, ҳали ҳамма корхоналар, қурилиш ва транспорт ташкилотлари шу кун талаблари даражасида ишлашяпти, деб бўлмайди. Шундай коллективлар борки, улар қабул қилинган социалистик мажбуриятлар у ёқда турсин, давлат планларини ҳам уддалаша олмади, бир маромда ишлашмади, маҳсулотнинг асосий қисмини ой охирида ишлаб чиқаришди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида «саноатда, қурилишда, транспортда ва алоқада жиддий нуқсонлар кўзга ташланмоқда, бир қанча кўрсаткичлар бўйича план-топшириқлари ва мажбуриятлардан орқада қолинмоқда» деб айтилган фикр пойтахтдаги бир қатор корхоналар ва ташкилотлар фаолиятига батамом тааллуқлидир.

Мана ярим йилдирки, 5-ғишт заводлари бошқармаси планини уддалай олмаяпти. Тошкент ўйинчоқлар фабрикаси ва 1-пойафзал фабрикаси узоқ вақт мобайнида (февраль-май ойлари мобайнида) қолоқлар сафида бўлди, республика енгил саноатининг йирик корхонаси — пойтахтдаги тўқимачилик комбинатида ҳам аҳвол яхши эмас.

8 ва 12-қурилиш трестлари, 2- ва 4-уйсозлик комбинатлари қурилиш-монтаж ишларини паст ташкилий ва инженерлик даражасида амалга оширяпти. Бу ерларда қувватларни ишга тушириш графиги мунтазам бузиляпти, иш сифати шу кун талабларига жавоб бермайди.

«Средазкабель», «Энергостройиндустрия» бирлашмалари, «Таштекстильмаш» заводи, 2-дон маҳсулотлари комбинати маҳсулот ишлаб чиқаришда ортиқча харажатларга йўл қўйишяпти.

Булар ҳаммаси давлат ва меҳнат интизоми даражаси, кадрларни танлаш ва тарбиялаш даражаси пастлигини, ижрони назорат қилиш принципидан чекинилаётганлигини кўрсатади.

Корхоналар ва ташкилотларнинг биринчи ярим йилликдаги хўжалик фаолиятини таҳлил этишда мана шу ва бошқа масалаларни атрофлича муҳокама қилиш лозим.

Меҳнаткаш Тошкент Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб беради. Коммунистлар, бизнинг кадрларимиз, барча меҳнаткашлар мавжуд камчилик ва нуқсонларни бартараф этиб, 1984 йил ва бутун беш йиллик учун қабул қилинган халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлайдилар. КПСС XXVII съездини, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини иқтисодий ва маданий ҳаётда янги муваффақиятлар билан кутиб оладилар.

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

ЙИЛЛИК ПЛАН—7 НОЯБРГАЧА

Хатира Ҳамидова бошлиқ тикувчи-мотористкалар бригадаси юксак кўрсаткичлар билан меҳнат қилиб, юбилей шарафига ташкил қилинган социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Болалар костюмларини тикиш билан шуғулланадиган ушбу бригада ойлик план-топшириқларини 70—75 процентга ошиғи билан бажаряпти.

Илғор коллектив меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг илғор усули асосида ишламоқда. Бу — ишчиларда ўзаро аҳиллик ва умумий меҳнат натижаларига масъулият билан қараш туйғусини шакллантирмоқда. Зарофат Мирҳайдарова, Марғуба Шоабдурасулова, Насиба Ғозиева сингари илғор тикувчилар ёш ишчиларга самарали ёрдам бериб, ўз тажрибаларини мунтазам ўргатиб келишмоқда.

Х. Ҳамидова бригадаси беш йиллик тўртинчи йили топшириғини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллигигача бажаришга аҳд қилган. Айни пайтда бригада август ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

М. АБДУРАҲИМОВА,
«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси 1-устки трикотаж фабрикаси филиали технологи.

Муваффақият омили

11-«Висотс т р о й» трестида социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этаётган бригадалар жуда кўп. 75-қурилиш бошқармасининг В. Колганов бошлиқ комплекс бригадаси шулар жумласидандир. Коллектив Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш мажбуриятини олган эди. Бригада бу мажбуриятни шараф билан уддалаяпти. Ҳозир уларнинг меҳнат календарида 1985 йилнинг октябрь ойи охирлаб боряпти.

— Ишни аниқ ташкил этиш, юксак интизом, чуқур масъулият, коллективизм — буларнинг ҳаммаси муваффақиятлар омили бўлмоқда, — дейди бригада бошлиғи.

В. Колганов бошлиқ бригада Олмазор массивида бунёд этаётган маросимлар уйида графикдан ярим ой илгарилаб кетишга муваффақ бўлди. Смена топшириқларини 130—140 процент адо этаётган қурувчилар шонли юбилейни юксак меҳнат натижалари билан кутиб олиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

БЕЛЛАШУВНИ АВЖ ОЛДИРИБ

«Главташкентстрой»нинг 153-трестида И. Тен бошлиқ бригаданинг номини билмайдиган бирорта киши йўқ. 62-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган бу хўжалик ҳисобидаги бригада ўтган йили пудратчи бригадалар республика мусобақасининг ғолиби бўлган эди.

И. Тен бригадаси трестда биринчилар қатори тўққиз илғор бригаданинг меҳнат унумдорлигини қўшимча 1 процент ошириш, таннархни 0,5 процент қисқартириш ва шулар ҳисобига меҳнат унумдорлиги бўйича беш йиллик планни бажариш ташаббусини қўллаб-қувватлади.

Бригадада 46 нафар қурувчи меҳнат қиляпти. Улар 2—3 тадан турдош касбларни эгаллаб олишган.

БУГУН

Чилонзор массивининг Д—20 кварталида ётоқхона бунёд этаётган мазкур бригада ўз меҳнат календарида 1985 йилнинг март ойи ҳисобини очди. Тен бригадаси аъзолари бутун куч ва имкониятларини ишга солган ҳолда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун астойдил тер тўкмоқда.

• Мажбуриятлар изидан

Кенг истеъмол буюмлари

«Асосий маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини 29 декабрда бажариш, планга қўшимча равишда 1 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаш кўзда тутилган.

«Узбитпластик» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективининг 1984 йил бўйича қабул қилган социалистик мажбуриятлари»дан.

Корхона коллективи маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича ярим йиллик планни муваффақият билан бажарди. Савдо тармоқларига 8 миллион 450 минг сўмлик ҳар хил буюмлар етказиб берилди. Бу — корхона коллективининг юксак унумдорлик билан, графикдан ўзиб меҳнат қилаётганлигидан далолат бериб турибди.

Социалистик мажбуриятнинг бошқа шарти, яъни «Янгилик» индекси билан маҳсулот етказиб бериш топшириқлари ҳам муваффақият билан уддаланди. Олти ой давомида ваннахоналар учун мўлжалланган интерьерлар, ошхона жиҳозлари, ўйинчоқлар сингари саккиз хилдан ортиқ янги маҳсулот ишлаб чиқарилиши оммавий равишда йўлга қўйилди.

В. Громиков, Ё. Иброҳимов, Т. Қаюмова, Л. Пилату сингари қуювчилар юксак унум билан меҳнат қилишга эришдилар.

Кейинги ярим йилликда яна саккиз хил янги маҳсулот ўзлаштирилиши мўлжалланган. Бирлашма фидокорлари охирги кварталларда 1250 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари тайёрлашга аҳд қилишган.

Ю. НАЗАРОВ,
«Узбитпластик» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси қуювчиси.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар кунига бағишланган байрам ўтмоқда. Тантанали йиғилишда республика пойтахтининг энг яхши ишлаб чиқариш новаторларига Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти область совети ҳамда жамоатчи ташкилотларнинг мукофотлари топширилади. Ана шу сана муносабати билан бу ерда рационализатор ва ихтирочиларнинг озиқ-овқат программасининг бажарилишига қўшаётган ҳиссаларига бағишланган виставка очилди.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 31 даража иссиқ бўлди. Шу кеча-кундузда ҳаво бироз булутли бўлади. Кечаси 20—25, кундузи 36—38 даража иссиқ бўлади.

«ТОШКЕНТ» СЕЙСМИК СТАНЦИЯСИ МАЪЛУМОТИ

1 июль маҳаллий вақт билан соат 17 дан 13 минут ўтганда Тошкентда 2—3 балл куч билан ер силкинганлиги қайд этилди. Зилзила ўчоғи Тошкентдан 510 километр узоқликда, жанубда Афғонистоннинг Файзобод шаҳри атрофидадир. Зилзила Самарқандда 2—3, Жамбада 3, зилзила ўчоғида эса 5 балл атрофида куч билан силкинди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари—ҳаётга!

КАДРЛАР—МУҲИМ ЗВЕНО

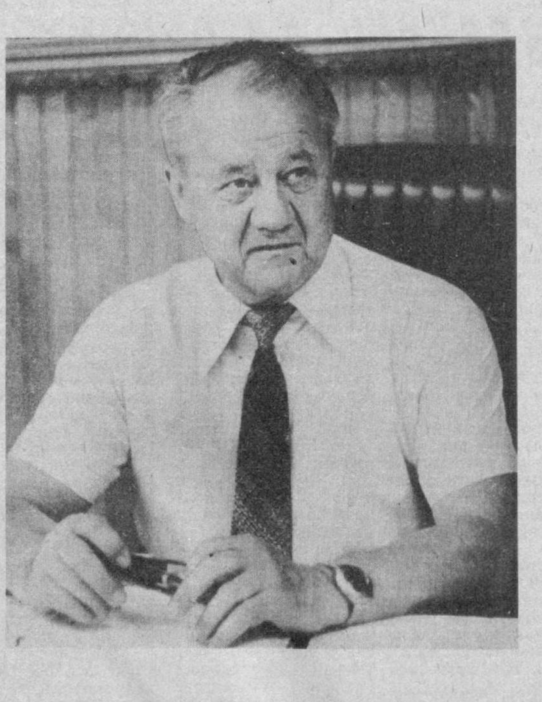

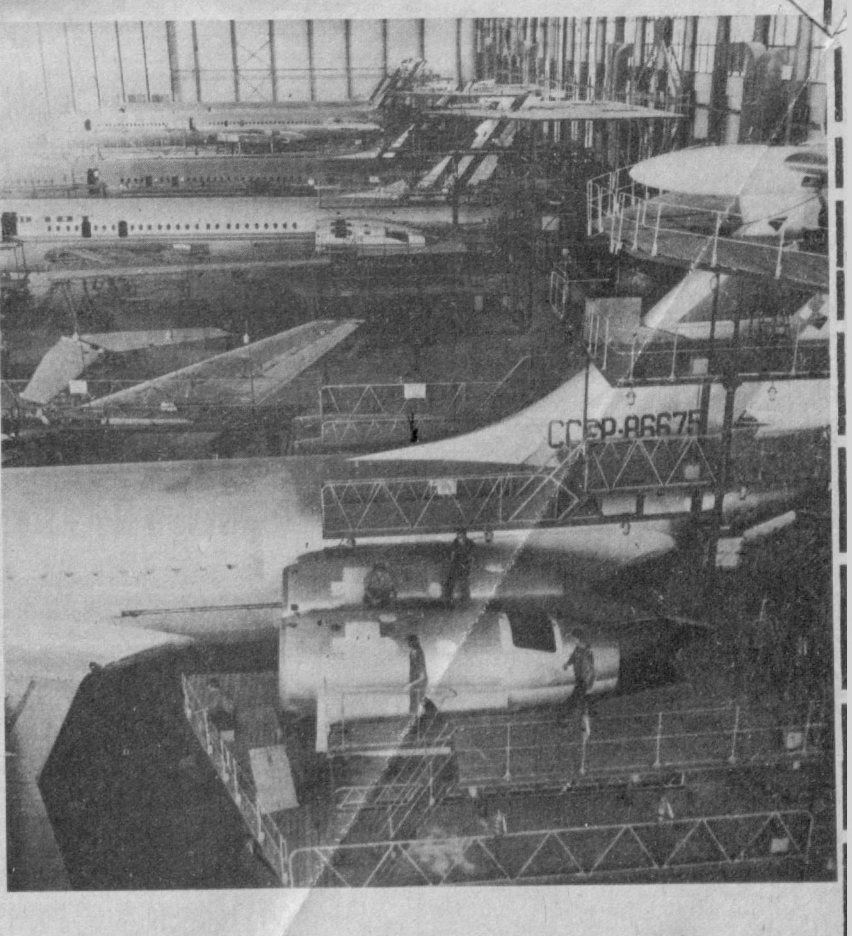

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларининг республика пойтахти меҳнат коллективларига чуқур, амалий таъсири бугунги кунда яққол сезилиб турибди. Тошкент ишчиларининг беш йилликнинг тўртинчи йилидаги яратувчилик одимларини муҳим партия ҳужжатларида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаевнинг пленумдаги докладида баён этилган принципиал қоида ва хулосалар белгилаб бермоқда. Пленумда ишлаб чиқаришнинг чинакам моҳир раҳбарлари қатори В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. Н. Сивецнинг ҳам номи тилга олинди. «Юксак масъулият, партиявий интизом ва ишга давлат нуқтаи назаридан ёндошиш, ташаббускорлик ва омилкорлик, одамлар билан маслаҳатлашиш маҳорати, шахсий камтарлик улар ва уларга ўхшаш юзлаб бошқа раҳбарларга хос фазилатлардир. Республикамизнинг кўпгина муваффақиятлари чиндан ҳам мана шундай раҳбарларнинг моҳирона иши билан боғлиқдир», деб таъкидланди докладда.

Рубрикани очар эканмиз, биз, газетхонларни илғор корхона ва ташкилотларининг партия ва давлат интизомини мустаҳкамлашга доир бой тажрибалари билан, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш практикаси билан таништирмоқчимиз.

В. Н. СИВЕЦ,
В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ИШЛАБ чиқариш самарадорлигини ошириш, барча ишларимиз сифатини тубдан яхшилашга қаратилган партиямиз йўли барча участкаларда, халқ хўжалигининг барча звеноларидаги раҳбар кадрларга тобора катта талаблар қўймоқда.

Биз ўз тажрибамиздан шундай ишонч ҳосил қилдикки, хўжалик фаолиятининг якунлари кўп жиҳатдан цех, бўлим ва хизмат бўлимларининг бошлиқлари, бошқа категориядаги раҳбарлар составининг тайёргарлик ва иш савиясига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Шунинг учун партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари талабларига мувофиқ равишда бирлашмада хўжалик раҳбар кадрларининг ишчанлик, сиёсий ва маънавий фазилатларини шакллантиришга, инженер-техник ходимлар билан иш олиб боришни такомиллаштиришга муттасил катта аҳамият берилмоқда.

Бу фикр Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида яна бир марта аниқ ва равшан таъкидлаб ўтилди. Пленум кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишнинг ленинча нормаларини, коллектив раҳбарлик принципини ривожлантириш зарурлигини алоҳида таъкидлаб ўтди, коллектив муҳокама ўрнига, айниқса кадрлар масаласи бўйича йирик, принципиал қарорларни якка тартибда қабул қилишни қатъий қоралади.

Ўтган жума куни бизнинг корхонамизга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Б. Усмонхўжаев ташриф буюрди. У ягона сиёсий кунда иштирок этди ва авиасозлар ҳузурида нутқ сўзлади. Ўртоқ И. Б. Усмонхўжаев Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумининг иши тўғрисида, у жойларда партия, давлат интизомини йўлга қўйишни, кадрлар билан ишлашни ҳозирги вазифалар даражасига кўтаришни талаб этгани ҳақида сўзлаб берди.

Иш манфаатлари хўжалик корхоналари ва ташкилотларидаги ишларнинг аҳволи учун меҳнат коллективларининг сиёсий ядроси бўлган бошланғич партия ташкилотларининг роли ва масъулиятини янада оширишни, коммунистларни, барча меҳнаткашларни актив ҳаётий позиция, нуқсонларга қарши дадил ва қатъий кураш олиб бориш руҳида тарбиялашда уларнинг ролини кучайтиришни талаб этмоқда.

Марказий Комитет Пленуми йўл қўйилган нуқсонларни тузатишнинг, контрол ва ижрони текширишнинг ленинча принципларини янада ривожлантиришнинг ғоят аниқ йўлларини белгилаб берди. Партия ташкилоти ва хўжалик раҳбарлари ўзларининг амалий ишларида бунга ҳамиша амал қилишлари керак.

Бу қоидаларнинг ҳаммаси қилинажак ишларимизга асос бўлади. Чунки ҳозир пойтахт партия ташкилотида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI Пленуми қарорини муҳокама қилишга бағишлаб ўтказиладиган Тошкент шаҳар партия комитетининг VI пленумига қизғин тайёргарлик ишлари бошланди. У жойларда ҳақиқий партия ва давлат интизомини қарор топтириш, КПСС XXVI съезди талабларига жавоб берадиган даражада кадрлар билан ишлашни тубдан яхшилаш бўйича аниқ тадбирлар белгилайди.

В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида бу иш қандай ташкил этилмоқда, бу соҳада корхона партия ташкилоти ва маъмурияти фаолиятининг қандай конкрет жиҳатлари бор? Шу масалалар бўйича иш тажрибамизни ўртоқлашишни истардим.

ҲОЗИРГИ вақтда партия комитети, маъмурият ва кадрлар хизмати бўлимлари кучғайрати билан хўжалик кадрларининг раҳбарлик звеносида, бўлинмаларнинг бошлиқлари ва уларнинг ўринбосарлари вазифаларида малакали, ғоявий чиниққан, ишлаб чиқариш ташкилотчилари меҳнат қилишаяпти. Улар бирлашма коллективи олдида турган асосий иқтисодий ва социал вазифаларни бажаришга қодирдирлар. Шуни айтиш кифояки, цех бошлиқлари ўртасида 63,7 процент киши олий маълумотга эга. 82,7 проценти эса коммунистлардир.

Цех бошлиғи Г. Семочкин ўз ишининг ҳақиқий устаси эканлигини кўрсатди. Ишнинг кўзини билиш, уюшқоқлик ва шуни айтиш мумкинки, ишда ўзини тута билиш бу раҳбарга хос хусусиятлардир. Геннадий Яковлевич ишдаги асосий нарсани илғаб ола билади. Участкалар ишига, қабул қилинган қарорлар ижросини текширишга шахсан ўзи кўп эътибор беради. Цех планларни муттасил бажараётгани бежиз эмас. У социалистик мусобақада юқори ўринларни эгалламоқда.

Агрегат цехининг бошлиғи Иван Семенович Шубин топширилган иш учун масъулиятни юксак даражада ҳис этиши, ғоятда ишчанлиги билан ажралиб туради. У доимо коллективга таяниб иш тутади. Ишчилар ва инженер-техник ходимлар билан доимо мулоқатда бўлиб туради. Унинг инсонийлиги ва дилкашлиги катта обрў-эътибор ва бирлашма коллективи ўртасида ҳурматга сазовор қилди. Икки йил олдин бошқа илғор бўлинмадан бу ерга ўтказилган И. Шубин коллективни ўз олдига қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар эта олди ва илғорлар сафига олиб чиқди.

Бизда бошқа цех ва бўлимларнинг қобилиятли раҳбарлари оз эмас. В. Фомина, В. Зивакин, Г. Окс, Э. Асриев ва бошқалар шулар жумласидандир. Улар давлат планини бажаришга масъулият билан ёндошиб, чкаловликлар коллективининг бой анъаналарини муттасил ривожлантирмоқдалар, бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Биз коллективимиз сафида юқори раҳбарлик лавозимларига кўтарилган кишилар— авиация саноати министрининг ўринбосари А. С. Сисцов, республика Госпланининг раисининг ўринбосари Э. М. Каримов, «Ташсельмаш» заводининг директори Х. Г. Ғуломов ва бошқа кўплаб кишилар билан фахрланамиз.

Бирлашмада раҳбар кадрлар резерви сифатида ишлаб чиқариш мастерларини танлаш ва жой-жойига қўйишни яхшилашга катта эътибор қаратилмоқда. Улар олиб бораётган ишлар муайян даражада ишлаб чиқариш фаолиятига, интизом ва уюшқоқлик, коллективдаги маънавий-сиёсий иқлимнинг аҳволига таъсир кўрсатмоқда. Биз бу тоифадаги раҳбарларни, олий инженерлик маълумотига эга бўлган кишилар билан мустаҳкамлашга интилаяпмиз. Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган даврида ҳар тўрт мастердан бири олий ўқув юртини битириб келган ёш мутахассислар сафидан тайинланди. Ҳозирги вақтда эса мастерларнинг 44 проценти олий инженерлик тайёргарлигига эга. 43 проценти эса уч йилдан ўн йилгача иш стажига эга. Ҳар тўрт мастердан бири коммунистдир.

(Давоми 2-бетда).

КАДРЛАР — МУҲИМ ЗВЕНО

(Давоми. Боши 1-бетда).

Мастерлар мунтазам ўқитиляпти. Масалан, 1981—1983 йилларда ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (6—10 кунга) мастерлар составининг бешдан тўрт қисмига яқини техника таълими бўлими курсларида ўқиди. Улар бу ерда ўзларининг назарий билимларини бойитдилар, амалий ишлаб чиқариш вазифаларини ҳал этдилар. Бу курс программасида авиация ишлаб чиқаришининг структурасини ташкил этиш ва экономикаси, иш жойларига планли хизмат қилиш системасини ишлаб чиқиш ва жорий этиш, шунингдек меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усулини жорий этиш масалаларини ўрганиш, янги материаллар ва технология билан танишиш кўзда тутилган.

Цехлар ва бўлимларнинг коллективларида ёш мутахассислар билан ишлашга катта эътибор беришади. Бунда асосий эътибор ёш инженерлар ишлаб чиқаришнинг ташкилотчилиги кўникмаларини тезроқ эгаллаб олишларига, ўзларининг сиёсий ва махсус билимларини доимо бойитиб боришларига, меҳнат коллективларининг жамоат ҳаётида фаол иштирок этишга ўрганишларига эътибор берилади. Бунга кўп жиҳатдан ёш мутахассисларнинг сифатли стажировкаси қўл келяпти. Бу иш Г. Семочкин, Н. Ягуфаров, И. Половников, А. Вишневский ва бошқа ўртоқлар бошлиқ коллективларда яхши ташкил этилган. Бу ерда ёш мутахассисларнинг самарали ишлаши, коллективда ўрнашиб қолишлари учун яхши шароитлар яратилган.

Амалга оширилаётган иш касб маҳоратини оширишга ва ишлаб чиқаришнинг ёш ташкилотчиларининг ўсишига ижобий таъсир кўрсатяпти. Масалан, катта мастерликка кўтарилган А. Ибатуллин, В. Ирлин, А. Қаюмов, цех хизматлари бошлиқлигига кўтарилган А. Фофанов, А. Сайдаҳмедов, цех бошлиқларининг ўринбосарлигига кўтарилган А. Амарцумянц, В. Кабаев, Ю. Гизерский, В. Демьяненко ва бошқалар ўзларини яхши кўрсатишди.

Ёш мутахассислар билан ишлашда маълум қийинчиликлар ҳам бор. Уларнинг ҳаммаси ҳам мастер бўлиб ишлашга рози бўлишмайди. Бу ерда фақат субъектив эмас, лекин объектив сабаблар ҳам бор. Мастернинг меҳнати оғир, у иш сменасидан сўнг ҳам анча вақтни олади. Меҳнатига тўланадиган ҳақ эса ўртача малакадаги ишчининг ҳақидан кўп эмас.

Афтидан, бунинг чораси мастерни бригада составига киритишдадир. Бу ҳолда мастер-бригадир ишлаб чиқаришнинг пировард натижаларини таъминлашга мустаҳкам даҳлдор бўлади, унга тўланадиган ҳақ ҳам кўпаяди.

КПСС XXVI съезди қарорларига мувофиқ корхонада меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усулини такомиллаштириш бўйича маълум иш қилинди. Ҳозирги пайтда бу усулга барча ишчиларнинг 78 проценти, шу жумладан, асосий касбдаги ишчиларнинг 80,4 проценти жалб этилган. Булар ҳаммаси партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари иш структурасининг форма ва методларини қайта қуришни талаб этади. Кўпчилик бригадаларда партия группалари ташкил этилган, касаба союз группалари сайланган.

Бригадага виждонли, саводли, планни бажаришни таъминлаш билан бирга, юксак уюшқоқликни, ишчи коллективида соғлом муҳитни юзага келтиришга қодир бўлган кишилар бошчилик қилиши учун кўп куч ва ғайрат сарфладик. Бу вазифа асосан муваффақиятли ҳал этиляпти. Энг яхши бригадирлар — И. Басанец, В. Кияшченко, В. Одилов, А. Бобожонов, Ю. Батуров, В. Казиниц, Х. Ким, Е. Клингер, У. Маҳмудов, М. Пейсенов ва бошқаларнинг тажрибаси шундан гувоҳлик беряпти.

Бизнинг кўпгина раҳбарларимиз ишда зўр тиришқоқлик кўрсатишяпти, топширилган ишга юксак масъулият билан қатнашаяпти ва билдирилган ишончни шараф билан оқлашаяпти. Лекин ачинарли истиснолар ҳам бор. Сўнгги уч йил мобайнида турли сабаблар билан — план-топшириқларнинг бажарилишини таъминламаганлиги, коллективда интизомни мустаҳкамлаш бўйича тадбирлар белгиламаганлиги ва шахсан ўзи интизомсизлик кўрсатганликлари учун В. Янкевич, Э. Ашанин, С. Словенский ва бошқа цех бошлиқлари лавозимларидан бўшатилдилар.

Бирлашмада инженер-техник ходимларни аттестациядан ўтказиш системаси ишлаб турибди. У раҳбарларнинг ишчанлик ва сиёсий сифатларини аниқлаш ва ўрганишга қаратилган. Ҳозир ходимларни юқори вазифага кўтариш пайтида меҳнат коллективлари, партия ташкилоти, ҳамкасб дўстларининг фикрлари яхшироқ ўрганиладиган бўлди. Тегишли партия ташкилотининг розилигисиз ҳеч ким ҳеч бир лавозимга қўйилмайди.

КАДРЛАРНИНГ ишончли резервини юзага келтириш муҳим вазифа эканлиги ва шундай бўлиб қолиши КПСС XXVI съезди минбаридан айтилди. Бирлашмада резервдан юқори лавозимга кўтариш буйруқ ва коллективда ишлаб чиқилган «Раҳбар кадрларни тайёрлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш ташкилий-методик қоидалари тўплами»га асосан амалга оширилади. Бунда меҳнат коллективлари фикри ҳисобга олинган ҳолда, раҳбарларнинг ишчанлик, сиёсий ва ахлоқий сифатларини баҳолаш методикаси кўзда тутилган. Ҳозирги пайтда цехлар ва бўлимларнинг бошлиқлари лавозимига тайинлаш учун резерв рўйхати тасдиқланди.

Назарий ва касб тайёргарлиги даражаси ҳисобга олинган ҳолда резервларни ўқитиш бўйича ўқув-тематик план ишлаб чиқилди. Бунда соҳа институтларига ва саноат ишлаб чиқариши ва қурилиши ташкилотлари факультетига курсларга жўнатиш, сиёсий ва иқтисодий таълим системасида, марксизм-ленинизм университети филиалида, долзарб вазифаларни ўрганиш бўйича курсларда кадрларни ўқитиш каби мавжуд формалардан фойдаланиш ҳам кўзда тутилган.

Шу билан бирга, амалий фаолиятда резервдаги кандидатлар у ёки бу сабаблар билан белгиланган вазифаларга ўтказилмайди. Партия раҳбарлар, хўжалик кадрлари ишини ўрганиб, фақат ишлаб чиқариш планларининг бажарилишини эмас, балки интизом даражаси, коллективдаги маънавий-сиёсий иқлим, меҳнат ва турмуш шароитини ҳам ҳисобга олиш лозим, деб ҳисоблайди. «Раҳбар кадрларнинг хўжалик фаолиятининг тарбиявий оқибатларига масъулиятини ошириш лозим», —дейилади КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми қарорида. Тажриба шуни кўрсатяптики, фақат ғоявий-тарбиявий ишлар сиёсий, ташкилий ва хўжалик ишлари билан қўшиб амалга оширилгандагина кутилган самарани беради.

Бирлашмамизнинг кўпгина раҳбарлари бу талабни тўғри тушунишди. Ишлаб чиқаришни ташкил этиш билан шуғулланиш мобайнида улар муваффақиятни одамлар ҳал этишини билишади ва шунинг учун ўз ишларида уларни тарбиялашга катта эътибор беришади. Улар орасида А. Трофимов, В. Зимакин, Б. Вольф, П. Тень, В. Фомин ва бошқаларни айтиш мумкин.

Шу йил март ойида бирлашма партия комитети муҳим масалани — раҳбар кадрлар билан ишлашнинг аҳволи ва уни яхшилаш чоралари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Партия комитети ижобий тажрибани умумлаштириб, айни пайтда бу ишдаги муҳим нуқсонларни кўрсатиб ўтди. Жумладан, бизнинг бирлашмамиздек корхонада маҳаллий аҳолидан раҳбар кадрлар етарли эмас. Маҳаллий раҳбар кадрлар сифатини яхшилаш, миқдорини кўпайтириш лозим.

Партия комитети бюроси тегишли тадбирлар ишлаб чиқди ва тасдиқлади, партия ташкилоти назоратида ўрта бўғин раҳбарлар резервини яратиш бўйича тадбирлар белгиланди, партком қошида раҳбар лавозимларда ишлаш бўйича жамоат комиссияси состави белгиланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлиб ўтган XVI Пленуми қарорлари муҳим аҳамиятга эга. Уни коллективимиз қизғин маъқуллаб кутиб олди. Пленум тавсиялари ва талаблари раҳбар кадрларни танлаш ва тарбиялашда, уларнинг иш услуби ва методини такомиллаштиришда, партия, давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлашда партия ташкилоти ва маъмурият фаолияти асосига қўйилади. Булар ҳаммаси самолётсозларга ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш имконини беради.

Тошкент область мукофоти лауреатлари ҳақида ҳикоялар

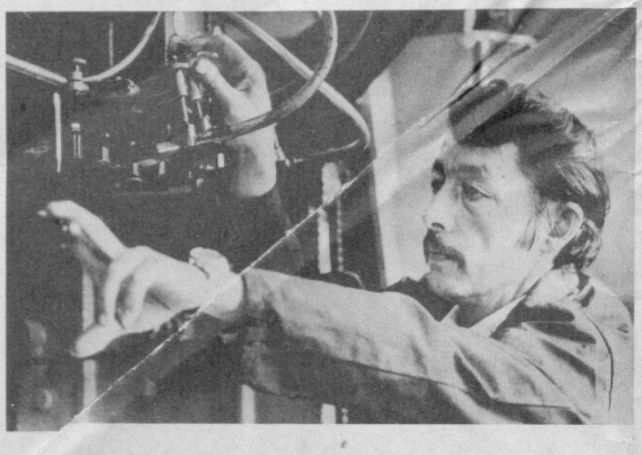

Меҳнат мусиқасини тинглаб...

«Инсон қудрати коллективга бирлашганда билинади». «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонаси босма цехининг деворида ана шундай шиорни кўриш мумкин. Бу ерда кичик бўлса ҳам аҳил ишлаётган коллектив меҳнат қилади.

Республикамиз учун қутлуғ йилда улар юксак марраларни забт этишга аҳд қилганлар. Илк натижалар ... Бирни қувонтирадилар ... лашма коллективлари ўртасидаги социалистик мусобақада кенг қулоч ёйган ... босма цехи собиқ ... ойида иккинчи ўринни эгаллаганлиги бежиз эмас, албатта.

Коллектив — бу энг биринчи навбатда одамлардир. Айни шу одамлар коллективнинг бекиёс қудратини ташкил этади. Кучончак ишчилар босма цехида кўпчиликни ташкил этади. Улардан бири созловчилар бригадири Илҳом Муҳаммаджоновдир. Цех бошлиғи Ш. Усмонов меҳнат илғори ҳақида шундай деди:

— Унда машина, техникага нисбатан туғма истеъдод бор.

Илҳом Муҳаммаджоновда техникага бўлган ҳавас болаликдан қолган. Мактабда ўқиш тугаганидан кейин унинг олдида ҳаёт йўлини белгилаш масаласи турган пайтда у ҳеч иккиланмасдан ҳарф терувчи касбини танлади.

Илҳомнинг касб танлашида унинг отаси Тоҳир Муҳаммаджоновнинг таъсири бўлса ажаб эмас. «Матбуот» бирлашмасининг 1-босмахонасида бу меҳнатсевар одамни кўплар ўз касбининг устаси сифатида иззат-ҳурмат қиларди. Узоқ йиллар давомида у босмахона цехини бошқарди. Тоҳир Муҳаммаджонов ўша пайтлар ўзининг катта ўғлини бирга цехга олиб келарди. Илҳом ўша пайтлар ҳарф терувчилар меҳнатини кузатар, иш жараёнида бевосита иштирок этарди. Айни пайтда Илҳом ўз ота касбини шараф билан эъзозлаб келмоқда.

Бундан чорак аср муқаддам ҳарф терувчи бўлиб ишга кирган Илҳом кейин созловчи сифатида ишни давом эттирди. 1975 йилдан бошлаб эса уни тажрибали мутахассис сифатида созловчилар бригадасига бошлиқ этиб тайинлашди.

Ҳар куни эрталаб цехни кўздан кечириб чиқиш Илҳом Муҳаммаджонов учун аллақачондан одат тусига кирган. Ҳарф терувчи дастгоҳларнинг бузилиб қолганлигини машинанинг ўзгариб қолган «овози»дан билади. Буни англаш учун эса алоҳида «мусиқавий» сезги керак.

Илҳом Муҳаммаджонов бирлашманинг энг яхши рационализаторларидан саналади. Ҳарф териш ишининг мутахассислари у, ёки бу ишлаб чиқариш проблемасини ҳал этиш учун ундан тез-тез маслаҳат олиб туришади.

Шу йилнинг бошида босма цех ПП—84 машиналари билан жиҳозланди. Улардан ишлаб чиқаришда фойдаланилган созлаш мосламалари узуқ-юлуқ ишлаётганлиги аён бўлиб қолди. Бу иш, албатта ўз устасини талаб қиларди. Маълумки, мосламалар дастгоҳга қоғоз қўйиб бериш функциясини бажаради. Бу ердаги камчилик эса ишлаб чиқариш самарадорлигининг кескин пасайиши, шунингдек брак маҳсулот тайёрланишига олиб келарди.

Илҳом Муҳаммаджонов қараб ўтирмади. Дарров ишга киришди. У мосламани қисқа муддат ичида ўзгартириб, дастгоҳга янгисини ўрнатди. Натижада ишлаб чиқаришда бир маромликка эришилди.

Босма цехда янги жиҳозларни ишчилар кучи билан ўрнатиш ва уларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ишчилар кучи билан бажарилиши аллақачон анъанага айланган. 1969 йилдан бери цех ишчилари ана шу анъанага содиқ қолиб келмоқдалар. И. Муҳаммаджонов ҳам худди шу йили ишга кирган эди.

Фидокорнинг бригадасида асосан ёш ишчилар меҳнат қилади. Ёш коммунист ишчи А. Жамилов бригадирнинг муносиб ўринбосаридир. У ўз устозининг тажрибасини омилкорлик билан ўзлаштирмоқда. Муҳаммаджоновлар оиласининг кенжаси Юсуф ҳам худди шу ерда, отаси ва акасининг касбини шарафлаяпти.

Бош корхонада яқин келажакда офсет цехи ишга тушади. Маълумки, матбаачиликда бу соҳанинг келажаги порлоқ. И. Муҳаммаджонов бригадасида буни жуда яхши билишади. Бригада аъзолари ҳозирданоқ ана шунга тайёргарлик кўришмоқда. Нега деганда келажакдаги ишлаб чиқариш ёшларнинг қўлида эканлигини улар аллақачон англаб етишган.

А. АҲМАДИЕВ.

СУРАТДА: «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси созловчиси И. Муҳаммаджонов.

Т. Каримов фотоси.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ХАТЛАР

АРИҚДА ЁМҒИР СУВИ

Бир пайтлар кўчамизнинг икки четига бетон ариқ қурилганида бошимиз кўкка етган эди. Аммо «қўли гул» қурувчилар «мендан кетгунча, эгасига етгунча» қабилида иш қилиб, ариқни оғма қилиб эмас, текис ётқизишгани учун ҳозир кўчамизнинг икки бети кўм-кўк балчиқ ариққа айланган. Бу ариқда йил бўйи ёққан ёмғир, ҳатто ўтган йилги қор сувлари бор.

Ҳовлимиздаги сув кўчага чиқмасин деб керакли қувурлар ётқизиб беришни сўраб 1981 йилда «Ташжилпроект» лойиҳалаш институтига 20 хонадон 25 сўмдан пул йиғиб бердик. Афсуски, ҳанузгача на улардан, на «Водоканал» тресги ходимларидан дарак йўқ. Шуниси алам қиладики, «Водоканал» трестидаги айрим ишёқмаслар нақд пул эвазига канализация қувурини бир кунда қилиб беришга тайёр, биз ўтказган 500 сўм пулга давлат томонидан қонуний расмийлаштириб бу ишни бажаришга эса шошилмаяпти.

Хондамир номли кўча, 2-проезди аҳолиси номидан: **Ф. МАНСУРОВ, Б. САЙИДХОНОВ, Я. ЭРКАЕВ,**

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари.

«ТОМОШАБИНЛАР» ТРЕСТИ

Бундан 10 йил бурун Чилонзор районидаги Мамарасул Бобоев номли кўчага канализация қувури ётқизилган эди. Шу кўчада яшовчи аҳоли бундан жуда хурсанд бўлган эди. Афсуски, канализация қувури «Средазсовхозстрой» трести ходимлари учун қурилган кўпқаватли уйларга мўлжалланган экан. Бунинг устига қувур қўл учида ётқизилгани туфайли босимга бардош беролмай ёрилиб кетиб, ҳозир чиқинди сув кўча юзига ва ундан тўғри Бўржар ариғига оқиб ётибди. Йўловчилар бу кўчадан оғиз-бурунларини дастрўмол билан ёпиб ўтишади.

Шаҳар «Водоканал» трестидаги мутасадди ўртоқлар қачонгача бу аҳволга четдан томошабин бўлиб юришаркин!

М. ҚЎЧҚОРОВ,

Мамарасул Бобоев кўчаси, 36-уй.

БИР КЕЛИБ КЕТИШСА...

Биз яшайдиган проезд яқинида дам олиш зонаси қурилиши муносабати билан ўтган йили канализация қувури ётқизишга киришилган эди. Шундан буён кўчамиздан «МАЗ» ва «КамАЗ» машиналари аримайди. Баҳайбат юк машиналари ҳаммаёқни тупроқ ва лойга булғаб, кўчада кун бўйи елиб юришади. Бошлаб қўйилган канализация ишлари ҳам ниҳоясига етказилмай ҳозир кўча ҳандаққа айланган. Бу чуқурларга айрим «ишбилармон» одамлар ҳозир ахлат тўкишни бошлаб юборган.

Шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси раҳбарлари биз томонга бир келиб кетишса кўнгилдаги иш бўларди.

И. ИСМОИЛОВ,

Қозиробод кўчаси, 2-проезд, 57-уй.

МАКТАБЛАРАРО... ЧИҚИНДИТЕПА

Собир Раҳимов районидаги Комсомол номли маҳаллада 22 ва 146-ўрта мактаблар жойлашган. Ҳар иккала билим даргоҳи ҳам ҳавас қилса арзигудек қилиб тикланган, болаларимиз шоду хуррам сабоқ олишлари учун бу ерда ҳамма шароит муҳайё. Фақатгина бизни шу мактабларга олиб борадиган йўлнинг бугунги аҳволи ташвишлантиради.

Гап шундаки, ҳозир айни ёз кунларида ҳам иккала мактаб ўртасида чиқинди уюлиб ётибди. Ўқувчи болалар ана шу ахлат уюмини босиб мактабга қатнашади. Яқинда болалар чиқинди уюмини ёндириб, бутун маҳаллага ўт қўйиб юборишига сал қолибди...

Комсомол номли маҳалла аҳолиси номидан **А. ЗИЁМОВ.**

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб туҳфалар билан кутиб олишга аҳд қилган пойтахтимиз корхоналари ишчилари ҳозирги кунда юксак унумдорлик билан меҳнат қилишмоқда. Юбилейга бағишланган социалистик мусобақа «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида айниқса кенг қулоч ёйган.

Суратда: (юқорида) ана шу корхонанинг ёш йиғувчи слесари Ф. Каримов. Меҳнат илғори смена топшириқларини мунтазам 125—130 процентдан бажаришга эришмоқда.

Пастдаги суратда «Ўртоқ» кондитер фабрикаси ярим автоматика цехи ишчилари.

М. Нуриддинов ва Х. Мирзакаримов фотолари.

Ғоядан жорий этилишга қадар

ИЗЛАНИШ АЛГОРИТМИ

Диспетчерлик пультида рақамлар кўринди — Сирдарёнинг ўрта оқимида жойлашган хўжаликлар суғориш учун сув сўрашяпти. Электрон ҳисоб машинаси ахборотни тезда ишлаб чиқди, бунда шу районлардаги тупроқнинг намлигини, ғўзанинг ҳолатини назарда тутди ва каналларга қанча сув юбориш кераклиги тўғрисида тавсия берди. Орадан бир неча минут ўтди ва дисплейлар Жанубий Мирзачўл каналидаги сув юзаси, атроф районлар суғориш тармоқларининг ҳолати тўғрисида янги ахборот берди. Соат сайин иш мана шундай давом этади. Бу ерга минутига Қирғизистон, Қозоғистондан маълумотлар келиб турибди. Бериладиган саволлар минглаб бўлсада, уларнинг ҳаммасига ҳисоб маркази жавоб бериб туради. Бу марказ регионида Амударёдан кейинги Сирдарё сувини ўз назоратига олган.

Ҳозирча буларнинг ҳаммаси келажакда бўладиган ишлар. Лекин бугунги кунда шу манзара кўзга ташланиб қолди — интеграциялаган автомат бошқариш системаси биринчи навбатининг объектлари қурилмоқда. Бу системани республика Фанлар академияси «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Сув» комплекси ишлаб чиқмоқда. Бу ишга ўнлаб илмий-тадқиқот институтлари, ташкилотлар жалб этилган. Бундай вазифа Ўрта Осиёда биринчи бор ҳал этиляпти.

Олимлар, лойиҳаловчилар ва ишлаб чиқарувчиларнинг масалаларини ҳисобга олмай қийинчиликларни бартараф этиш мушкул бўлур эди. Комплекс ҳамманинг куч-ғайратини пировард натижага йўллашга имкон берди.

— Биз бундан аввал ҳам баъзи ташкилотлар билан, масалан, «Узбекгидрогеология» бирлашмаси билан қалин алоқада бўлиб келгандик, — деди «Сув» комплексининг раҳбари, физика-математика фанлари доктори Т. Б. Абутолиев, — Лекин бундай муносабатлар истисно тарзида бўларди. Кибернетика институтида олиб борилган фундаментал тадқиқотларни истеъмолчига қадар етказмоқ учун унга амалий йўналиш бахш этиш, тажриба конструкторлик ечимларини амалга ошириш зарур бўларди. Шунинг учун ҳам бу ишга қўл урадиган конструкторлик бюросини топиш қийин бўларди. Натижада қилинган иш пайтини кутиб ётар, ёки ўзимиз лойиҳалашга киришиб кетардик, бу эса янгиликни практикага жорий этишни тезлатолмасди.

«Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси тузилганидан сўнг унга ҳисоб маркази бўлган институтдан ташқари ихтисослашган иккита лойиҳа-конструкторлик бюроси билан тажриба-экспериментал завод ҳам кирди. Мамлакатда академия бўлимлари орасида бундай ташкилот биринчи бўлди. Олимлар шундай салмоқли заминга эга бўлиб олган. аввало ўз кучларини тадбиқ этса бўладиган жой — жорий этиш объектларини излай бошлайдилар.

Ҳозир бирлашмада 40 та комплекс ишлаб турган бўлиб, у катта-катта халқ хўжалик проблемаларини ҳал этиш билан шуғулланмоқда. Ҳар бир комплекс пирамидага ўхшаган бўлиб, унинг чўққиси — институтнинг бир ёки икки лабораториясидан, пойдевори эса корхоналар ва ташкилотлардан иборат бўлиб, олимларнинг ғоялари шу жойларда жорий этилмоқда. Шу билан бирга план-топшириқларда (комплексларнинг иши шунга асосланиб тузилади) ишнинг бирон бўлимдан ўтиши ва унинг битиш муддатлари равшан айтиб қўйилган. Бундай комплекс пудрат ғоя пайдо бўлишидан унинг амалга оширишга қадар ўтадиган вақтни икки-уч баравар қисқартирди.

— Бирлашмадаги кўпгина масалалар бир неча комплексларнинг биргаликдаги куч-ғайратлари билан ҳал этилмоқда, — дейди илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Бош директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги В. К. Қобулов. — Мисол учун сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш масалаларини экин ҳосилдорлигини ошириш проблемаларидан ажратиб бўлмайди. Бу вазифалар бирданига уч хил комплекс — «Сув», «Ҳосил» ва «Пахта» комплексини ҳал этади. Комплекслар ишининг ўзи ҳам янада такомиллаштирилмоқда. Бу иш комплексларнинг корхоналар ва ташкилотлар билан ҳамкорлиги самарасини оширишга қаратилган. Бу йил комплексларнинг бир қисми пудрат системасига ўтказила бошлади. Маҳсулотимиз хусусиятини назарда тутганда дарров муваффақиятга эришишни кўзлаш қийин албатта. Лекин тараққиёт диалектикаси шундайки, кичик қийинчиликларни бартараф эта бориб, юксак натижаларга эришишга ҳаракат қилади.

С. ФИОЛЕТОВ,
(ЎзТАГ мухбири).

Коммунистик меҳнат зарбдори, илғор йиғувчи слесарь Марат Сулаймонов Тошкентдаги «Компрессор» машинасозлик заводининг пешқадам ишчиси. У мунтазам равишда смена-ойлик топшириқларини 140—150 процентга етказиб адо этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

• *Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда?*

МАНЗИЛНИ ЯҚИН ҚИЛИБ

Ҳар куни 320 тадан зиёд трамвай ҳамшаҳарларимиз узоғини яқин қилмоқда.

Ҳозир Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига трамвай маршрутлари орасида социалистик мусобақа қизғин боряпти. Меҳнат беллашувида Николай Петров етакчилигидаги 13-трамвай маршрутининг коллективи пешқадамлик қилмоқда. Бу маршрутда ҳар куни 16—18 та трамвай вагони Трактор заводи — Шимолий-шарқ массиви — М. Горький проспекти — ТошМИ — ЦУМ оралиғидаги 15,1 километр масофани кўп марталаб босиб ўтади.

Маршрут ҳайдовчилари орасида ўз касбининг усталари — А. Муравский, П. Третьян, А. Қодирова, В. Архипова, Л. Сечиналар бутун куч-ғайратларини аҳоли узоғини яқин қилишга сарфлаб ўрнак бўлишяпти.

Илғор маршрут коллективи «Аҳолига намунали хизмат кўрсатувчи маршрут» деган фахрли номни олиш учун курашяпти.

ЯНГИЛИККА ИНТИЛИБ

«Ягона мақсадимиз ҳамшаҳарларимизнинг электр транспортига бўлган эҳтиёжини қондиришдир» «Красновосточная» депоси тайёрлов цехи ишчиларининг шиори ана шундай.

Цехда доим меҳнат қайноқ. Ижодий изланувчилар 10 та янги техникани ҳаётга тадбиқ этиш ҳисобига 2 тонна пўлат, 1,6 тонна рангли металлни иқтисод қилиш мақсадида пешона терини тўкмоқдалар. Айниқса, Ғафур Турдиев, Миркамол Жалилов, Сергей Фидай каби моҳир токарлар иш унумдорлигини ошириб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга тараддуд кўришяпти.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

ЛУҚМА

АЛДАГАНИ БОЛА ЯХШИ

Фармацевтика институтининг 1-курсида савол-жавоб кетарди.

— Қани айтингчи, — деди ўқитувчи студентларга бир-бир қараб, — Тошкентда 1-дорихона қачон очилган!

Кўпчилик елка қисиб, кўзларини ўқитувчидан олиб қочди. Фақат Дониёр қўл кўтарди. Чунки унинг адаси кўп йиллардан бери дорихона соҳасида ишлаганлиги учун бундай маълумотларни миридан-сиригача биларди.

— Қани, марҳамат.

— Тошкентда биринчи дорихона бундан юз йил муқаддам ҳозирги Ленин проспектининг «Тошкент» меҳмонхонаси ёнидаги таксилар тўхтайдиган жойда, маҳаллий халқнинг маблағи билан очилган.

— Яхши, ҳозир қанча дорихона бор!

— 127 та.

— Кечирасиз опа, — деди охирги ўринлардан бирида ўтирган Саломатхон. — Саволим бор.

— Марҳамат.

— Яқинда биз уйдагилар билан Самарқанд областининг Нарпай районига бордик. Оқтош шаҳридаги дорихонага кирганимизда кўринарли ерга «Бир ёшгача бўлган болалар учун дори-дармонлар бепул берилади» деб ёзиб қўйишибди. Бизнинг шаҳримиздаги дорихоналарда ҳам шундай ёзувлар борми!

— Бор, — деди ўқитувчи. — Лекин ҳамма дорихоналарда эмас.

— Ия, буни қаранглар, — деди ўртада ўтирган Дилноза дик этиб туриб, — кеча саккиз ойлик укамга ёнимиздаги 77-дорихонадан рецепт билан 1 сўм 25 тийинга бир неча хил дори олдик. Ҳеч ким ҳеч нима демади. Дорихонада сиз айтган ёзув ҳам йўқ.

Талабалар ўртасида шов-шув кўтарилди. Ўқитувчи уларни тинчита бошлади.

Шу вақт қўнғироқ чалиниб, дарс тамом бўлганлигидан дарак берди.

Дарҳақиқат «Бир ёшгача бўлган гўдакларга дори-дармонлар врачнинг махсус рецепти асосида бепул берилади» деган ёзувни кўринарли ерга осиб қўйишса шаҳар дорихоналар бошқармаси раҳбарларининг асакаси кетадими! Ахир буни кўпчилик оналар билишмайди-ку!

Р. НУРУЛЛАЕВ.

ФАН ва ТУРМУШ

Ўзбекистон ССР „Фан" нашриёти

Июнь сонида

Журналнинг июнь сонида, одатдагидек фан оламидаги янгиликлар, маданиятимиз тарихидан лавҳалар, табиатнинг ажойиб мўъжизалари ва бошқа қизиқарли мақолалар берилган. Илмий ходим Гулчеҳра Шоднева «Оҳанглар оҳанграбоси» мақоласида мусиқанинг сеҳрли таъсири ҳақида, музика асбоблари тарихи ҳақида кенг маълумотлар беради. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих институтининг илмий ходими Хондамир Ғуломовнинг «Дўстона муносабатдан аввал...» мақоласида улуғ рус халқи билан ўзбек халқининг дўстлик тарихи ҳақида ҳикоя қилинган.

Журналнинг бу сонида профессор Қудрат Аҳмеровнинг дур-гавҳарлар ҳақидаги «Бекиёс тошлар», биология фанлари кандидати Ренат Назаровнинг пахтачиликка оид «Химиявий чеканка», Марат Ҳасановнинг «Тошкент, совнарком... Смирновга!», Тошканбой Азимовнинг асаларичилик мавзуидаги «Катак ташвишлари», фалсафа фанлари кандидати Содиқ Алимовнинг одоб-ахлоқ мавзуидаги «Гар қаноат бирла бўлсанг барқарор», химия фанлари доктори Абдулла Исматовнинг маъданлар ҳақидаги «Кукун тош ҳикояси», Азиз Бобохоновнинг «Матбаа тарихидан», геология-минералогия фанлари кандидати Мамажон Эгамбердиевнинг ҳайвонот олами ҳақидаги «Ораста жониворлар» ва бошқа қизиқарли мақолалар берилган. Шунингдек, журналхонлар эътиборига фантастика, коинот, ҳайвонот олами ва тарихимиздан кўпгина материаллар ҳавола этилган.

● ФАН ОЛАМИДА НИМА ГАП?

ЗУҲРО ЮЛДУЗИДАН ХАБАРЛАР

Ернинг иккита автоматик элчиси ўзга сайёрага яқинлашиб, у ҳақда хабар бера бошлади. 1983 йилнинг 2 ва 7 июнида учирилган «Венера — 15» ва «Венера—16» сайёралараро станциялари бултур октябрь ойида Венера сайёраси яқинига етиб борди.

Станцияларнинг тонг юлдузига парвози траекторияларида Қуёш ва галактика космик нурларнинг характеристикасини сайёралараро фазода, яъни Ер магнитосферасининг таъсиридан холи шароитда тадқиқ қилиш давом эттирилди. Бу хил тадқиқот 1965 йилдаёқ «Венера—2» станциясида бошланган эди.

Станцияларнинг Венера атрофидаги орбита бўйлаб парвозидан кутилган асосий мақсад сайёра сатҳи ва атмосферасини масофадан туриб комплекс тадқиқ қилишдан иборат. Шу сабабли иккови ҳам илмий аппаратларнинг бир хил комплекти билан жиҳозланган.

«Венера—15» станцияси 15 октябрдаёқ дастлабки суратларини Ерга узатди. Натижада Венеранинг Ердан кузатиб бўлмайдиган участкалари — Шимолий қутб яқинида жойлашган ва бир миллион квадрат километрдан зиёд бўлган майдонининг ноёб радиолокацион тасвирлари илк марта юқори аниқликда олинди. Бу тасвирларда метеорит зарбидан вужудга келган кратерлар, йирик ёриқлар, тоғ тизмалари, ўлчами бир-икки километрли рельеф деталлари ва ҳоказолар ўзаро фарқланиб туради. Сайёранинг узоқ муддатли актив тектоник ҳаётини ва унда кечаётган геологик жараёнларнинг мураккаблигини кўрсатувчи ҳамда табиатига кўра хилма-хил бўлган геологик тузилмалар аниқланди.

20 октябрда ҳар иккала станция Ерга сайёра сатҳининг булутлар орқали олинган янги тасвирларини узатди. Уларда Венера сатҳининг Шимолий қутб районидаги, узунлиги 9 минг ва эни 150 километрли участкаси акс эттирилган. Юқори сифатли бу суратларда алоҳида геологик тузилмалар, хилма-хил ландшафт зоналари рельеф деталлари яққол кўринади. Венера сатҳини тадқиқ қилишда эришилган дастлабки натижаларнинг ўзиёқ нафақат Венера, балки Ернинг геологик тарихини ўрганишда ҳам муҳим илмий аҳамиятга эга.

Сувни препарат тозалайди

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Химия институтида яратилган янги модда Қарағанда металлургия комбинатида ишлаб чиқаришга жорий этилиши натижасида йилига миллион сўмдан ортиқ даромад олинмоқда. Бу препарат чиқинди сувларга маълум миқдорда солинганда турли аралашмаларга бирикиб, чўкма ҳосил қилади. Кейин бундай чўкмадаги препарат ажратиб олиниб, тозаланган сув билан бирга ишлаб чиқаришда қайта фойдаланилади.

Томир уриши қалай?

Саломатлигингизни текширадиган шифокор, баъзан, қўлингизни ушлаб, томир уришини текширади. Чунки, томир уриши кўп ҳолларда саломатлигингиз тўғрисида хулоса чиқаришга ёрдам беради. Швеция фирмаларидан бирида ишлаб чиқарилган янги мўъжаз датчик томир уришини осонгина аниқлаш имконини беради. Ангишвонага ўхшаш датчикка бармоғингизни тиқсангиз бас, унинг кичкинагина экранидаги рақамлар юрагингиз бир минутда қанча ураётганини аниқ кўрсатади. Бу сезгир датчик тери остидаги қон томирларининг қисқаришига асосланиб ишлайди.

Янги хосият

Медицина вазелинининг хусусияти маълум. У терини мулоймлаштиради, унинг ёрилишига йўл қўймайди. Маълум бўлишича, агар вазелинга норка-қоракўзан ёғи қўшилса, у яллиғланишга қарши доривор хоссага эга бўлар экан.

● ЕТТИ ХАЗИНА

Асалари ақллими?

Ҳайвонларнинг хулқ-атвори ҳақида гап кетганида «онглилик» тушунчасига зарурат йўқдек кўринади. Зотан, ҳайвоннинг ҳаракати нақадар мураккаб ва бир мақсадга йўналтирилган бўлмасин (айтайлик, ўргимчак тўр тўқишини олинг), у одатланиш оқибатида хатти-ҳаракатининг туғма программасидан воз кечмасин (масалан, капалак қаттиқ қарсак чалинганда қанотларини йиғиштириб олади, бироқ қарсак қайталайверса, унга парво қилмай қўяди), ҳатто муайян доирада ҳаракатларини хилма-хиллаштириш ва ўрганиш қобилиятига эга бўлмасин — бари бир, уларнинг ҳаммаси хусусий онг белгилари эмас. Бироқ АҚШнинг Нью-Жерси штатидаги Принстон университети ходимлари Ж. ва К. Рулдларнинг асаларилари онгни ўрганишдаги тадқиқот натижалари кишини ўйлантириб қўяди.

Масалан, асалари иложи борича бедазорга яқинлашмайди, чунки беда гулининг чангдони гулга суқилган «қароқчи»ни беаёв «ўққа тутади». Асалари эса тукли аридан фарқли ўлароқ бунга мутлақо тоқат қилолмайди. Лекин, ҳар қалай, оч қолдириш орқали уни бедадан асал йиғишга мажбурласа бўлади.

Асаларининг мўлжал олиш қобилияти ҳам ғоятда қизиқарли. Бу ҳашарот емиш излаб учиб юрганида уяси атрофидаги жойнинг картасини хотирасида сақлаб қолгандек ҳаракат қилади ва йўлни ҳаёлан белгилашга қодир. Тадқиқотчи К. Фришнинг кузатишларига қараганда, бирон жойдан озуқа топган асалари уясига айланма йўл билан келганига қарамай, рақси орқали шерикларига ўша жойга олиб борадиган йўлни кўрсатади.

Буниси ҳам майли-я, Б. Кертрайт билан Т. Коллетларнинг маълумотларига кўра, асалари бошқача тарзда мўлжал олиш қобилиятига ҳам эга экан. Баъзида у, қандайдир сабабларга кўра, жой картасини хотирасида текислик ҳолатида тиклай олмайди, балки ўша жойнинг гўё оний суратини эслаб қолади. Бу ҳолатда асалари хўракни фазонинг шундай нуқтасидан туриб излайдики, бу нуқтадан нишонлар (табиийки, улар учтадан кам бўлмаслиги керак), у эслаб қолган бурчак остида кўриниши зарур.

Бу хил тажрибаларнинг натижаси қанчалик ажабланарли бўлмасин, уларни изоҳлаш қийин. Чунки ҳайвонларга нисбатан «онглилик» дейилганда нимани тушуниш кераклиги етарлича аниқ эмас.

ЧИДАМЛИЛИК МЕЗОНИ

Ҳайвон ва одамларнинг баъзан ҳаддан ташқари чидамлилиги киши ақлини лол қолдиради. Мана чидамлилик чегарасига оид далиллар.

● Ҳиндистондаги бир хил ўргимчак 18 йил озиқланмай яшаши аниқланган.

● Нью-Йорк ҳайвонот боғида бир бўғма илон 3 йил овқатсиз яшаган.

● Итнинг очликка чидаш муддати — 117 сутка.

● Герберт Шелтон америкалик врач 90 кун очликка чидаб, бу борада рекорд қўйган.

● 1821 йили Францияда бир одам 17 кун сувсиз яшаб, кейин оламдан ўтган.

● Жирафа ярим йилгача, миср қушоёғи деб аталувчи ҳайвон эса 3 йилгача бир култум сув ичмай яшаган.

● Анд тоғларида 12 миллион киши 3—5 минг метр баландда истиқомат қилади. Ҳимолай тоғларида эса қарийб 7 минг метр баландликда бир қишлоқ бор.

● Жомолунгма чўққисини забт этишга тайёргарлик кўраётган совет «Ҳимолай» командасига номзодлардан бири синов пайтида 11 минг метр «баландликда» 10 минут барокамерада турган.

● Денгиз сатҳидан 5 минг метр баланддаги Марокоча қишлоғида яшовчи индеецлар 12 минг метр «баландликда» барокамерада 1,5 минут турганида ҳам ҳушини йўқотмаган.

● Одамнинг сув остида кислородсиз муҳитга чидамлилиги 13 минут-у 42,5 секунд.

● Жак Майоль деган 57 ёшли киши 1983 йили сувга шўнғиш бўйича ҳаммани орқада қолдирди: у нафас олиш мосламасисиз 105 метр чуқурликка шўнғиди.

РАНГЛИ ТЕРМОМЕТР

Новосибирсклик химиклар оддий шиша термометр ўрнига ҳароратни суюқ кристалл воситасида қайд этадиган ҳарорат ўлчагич ихтиро қилишди. Махсус полимер плёнкадан ясаладиган бу термометр салга синиб кетадиган одатдаги термометрга нисбатан айниқса беморлар учун жуда қулайдир. Беморнинг ҳарорати нормада бўлса плёнка яшил рангда, юқори бўлса қизил рангда товланади. Ҳозир медицинада қўлланадиган икки хил рангли ва бир неча рангли маиший термометр ишлаб чиқарилмоқда.

БИОЛОГИК ЕЛИМ

Латвия нейрохирургик маркази мутахассислари майда қон томирларини анча тез бирлаштирадиган биологик елим яратишди. Қоннинг таркибий қисмларидан олинган бу модда диаметри ярим миллиметргача бўлган артерия тармоқларини ҳеч қандай асоратсиз улайди. У икки хил кукундан бевосита операция залининг ўзида тайёрланади. Ип билан тикишдан бир мунча афзал ҳисобланган мазкур елим майда томирдан қон кетишини тўхтатишда ҳам фойдаланилади. Таркиби ихтиро сифатида тан олинган биологик елим бош мия операциясида муваффақиятли қўлланиб, мутахассислар эътиборини қозонди.

ҲАЁТ ЭЛЧИЛАРИМИ?

1969 йили Австралияга тушган метеорит парчасининг таркибини текширган олимлар Ф. Крик ва Л. Орген унда дезоксирибонуклеин кислота микромолекуласининг бешта асосий компоненти борлигини аниқлашди. Бу кашфиёт тирик организмларнинг тузилишида иштирок этувчи шу моддалар Ердан ташқарида ҳам мавжуд, деган фикрни тасдиқлайди. Мутахассисларнинг тахминига кўра, 8 миллиард йил бурун биздан жуда узоқ бир сайёрада ҳаёт вужудга келган бўлиши мумкин. Орадан 4 миллиард йил ўтгач, юксак тараққий этган ўша олам ўзга сайёраларга ноқулай шароитларга чидамли ва тез кўпаядиган космик зондлар орқали тарқата бошлаган. Ерга тушган бактериялар яшаб қолиб кўпайиб кетган ва сайёрамизда ҳаёт пайдо бўлишига имкон яратган.

ЭҲРОМ СИРИ

Американлик олим Ж. Вафтис қадимги Мисрнинг Гизадаги машҳур эҳромларидан олинган тош парчаларини химиявий анализ қилиб чиққанида, уларнинг биридан соч толаси топилди. Бу топилма Вафтис учун ғаройиб фараз берди: унинг айтишича, эҳромлар қоятош бўлакларидан қурилмаган, балки ҳар бир улкан тош сунъий равишда тайёрланган. Қандай қилиб дейсизми! Қадимги қурувчилар таркиби бизга номаълум қоришмадан фойдаланишган. Ҳар бир тош бўлаги муайян баландликка ўрнатилган қолипга ана шу қоришмани қуйиш орқали олинган.

ҲАВОДАН—МОЙ

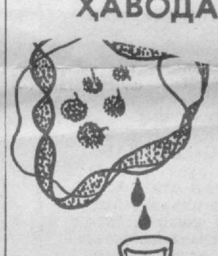

Батуми шаҳридаги цитрус комбинати цехлари доимо хушбўй лимон, мандарин, апельсин ҳидларига бой бўлади. Корхона мутахассислари ишлаб чиққан махсус мослама цехлар ҳавосини фильтрлаб беради ва ҳаводаги хушбўй заррачалар йиғилиб, махсус идишларга тушади. Ҳозир шарбати олинаётган ҳар бир тонна мандарин ҳисобидан ана шу йўл билан қўшимча 500 граммдан озиқ-овқат ва атир-упа саноати учун зарур бўлган эфир мойи олиняпти.

ЎЧМАС БЎЁҚ

Совет олимлари янги хил бўёқ яратишди. У кубоген (хом бўёқ) деб аталиб, тиниқлиги, мустаҳкамлиги ва тежамлиги билан жаҳон миқёсида ишлаб чиқарилаётган бўёқлардан анча устунликка эга. Бундай бўёқ билан бўялган мато ўнгиб кетмайди, бунинг сири бўёқнинг химиявий таркибидадир. Кубогенлар — хушбўй молекулалар бўлиб, улардан таркиб топган янги бўёқ моддалари ёруғлик таъсирида парчаланмайди. Эрувчан модда ҳисобланган бу бўёқлар мато бўялаётган вақтда унинг толаларига ёпишиб қолиб, эриш хусусиятини йўқотади. Бу реакцияни тўқимачилик корхоналари шароитида амалга ошириш унчалик қийин эмас.

ЯНА БИР ҲАЛҚА

Инглиз, голланд ва америка олимлари ҳамкорликда олиб борган тадқиқот давомида Ер сунъий йўлдошига ўрнатилган телескоп ёрдамида Қуёш системасининг ҳалқа билан ўралгани аниқланди. Бу ҳалқанинг таркиби ва келиб чиқиши ҳозиргача номаълум. У Плутон сайёраси орбитасидан нарида, Қуёшдан 9300 миллион миля (1 миля—1,609 километр) узоқ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Ҳиндистонда рус тилини ўрганишга катта эътибор берилмоқда. Ҳозир бу тил республиканинг 30 дан ортиқ олий ўқув юртларида, ўнлаб ихтисослаштирилган марказларда ўқитилмоқда.

СУРАТДА: 75 ёшли журналист Ананта Субрамани Ҳайдаробод университетида студентлар билан бирга рус тилини ўрганмоқда.

* * *

ЧССР. Болалар тарбияси ва улар характерини шакллантиришда китоб муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам социалистик Чехословакияда ёш болаларга мўлжалланган адабиётлар кўплаб нашр этилмоқда.

СУРАТДА: Праганинг янги турар жой микрорайонида болалар китоблари кўчма магазинида савдо пайти. ЧТК—ТАСС фотоси.

ЎРИМ-ЙИҒИМ БОШЛАНДИ

СОФИЯ. Болгариянинг Қора денгиз яқинидаги Добруджан ўлкасида кузги экинларнинг ўрим-йиғими бошланди. Бу йил механизаторлар ўрим-йиғим техникасини одатдагидан анча кеч далага чиқардилар. Совуқ келган баҳор ҳалақит берди. Шу боисдан бу йилги қишлоқ хўжалик кампанияси иш ҳажмининг айниқса катта бўлиши ва вазифаларининг мураккаблиги билан ажралиб туради. Қишлоқ меҳнатчилари кузги экин билан бирга озуқа учун пичан ўриб олишлари, баҳорги экинлар экишлари, ўсимликларни касалликлар ва зараркунандалардан ҳимоя қилиш тадбирларини ўтказишлари лозим. Оператив планлар ишлаб чиқилди. Бу планларда ўрим-йиғим даврида ҳар бир кооператорнинг вазифаси ва ўрни белгилаб берилди. Далаларда иш икки ва уч сменада ташкил этилди. Агросаноат комплексининг раҳбарлари далачилик бригадаларига яхши маиший шароитлар яратиб бериш тўғрисида ғамхўрлик қилдилар.

Ишларнинг сифатини контроль қилиш қишлоқ меҳнатчиларининг диққат марказида турибди. Эндиликда иш сифати механизаторларнинг меҳнатини тақдирлашга бевосита таъсир ўтказади.

САМАРАЛИ ЮК ТАШИШ

БЕРЛИН. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар юк вагонлари умумий парки ташкил этилганидан буён ўтган йигирма йил мобайнида у темирйўл транспортидан самаралироқ фойдаланиш мақсадида куч-ғайратни бирлаштиришнинг афзал эканлигини тасдиқлади. Ҳозирги вақтда ана шу парк ёрдами билан Европадаги еттита социалистик давлат ўзаро ташиладиган барча юкларнинг учдан икки қисмини ташимоқда.

1964 йилнинг 1 июлидан буён парк қарийб уч баравар кўпайди. Бугунги кунда Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи ва Чехословакия пўлат магистралларида умумий паркнинг 305 мингта юк вагони, шу жумладан, ГДРнинг 43.500 та вагони халқ хўжалик юкларини ташимоқда. Бу вагонларнинг бўш қатнови шу вақт ичида учдан бир баравар қисқарди. Маълумки, ана шу бирлашмада қатнашаётган ҳамма мамлакатларда стандартлаштирилган вагонлар учун эҳтиёт қисмларнинг омборлари бор. Шу боисдан ҳаракатдаги составни ремонт қилиш ишлари жойларнинг ўзида кам чиқим билан бажарилмоқда.

Шу нарса ҳарактерлики, умумий парк вагонлари ҳар бир алоҳида давлатнинг мулки бўлишига қарамай, юки бўшатилгандан кейин бу вагонларни жўнатувчи давлатга қайтариш шарт эмас, балки бирлашмага кирувчи мамлакатда юкларни ташиш учун улардан фойдаланиш мумкин. Бу эса ҳаракатдаги составдан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, темирйўлларнинг ўтказиш қобилиятини кўпайтириш имконини беради.

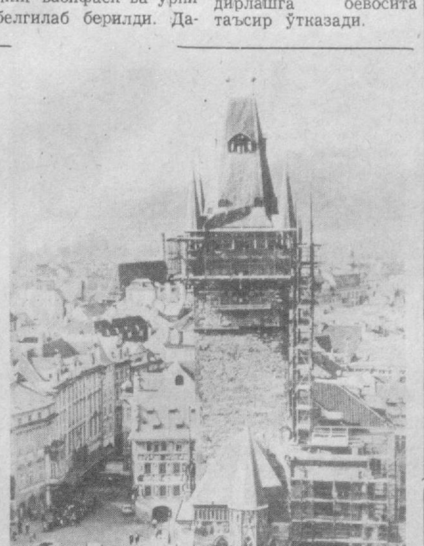

Праганинг энг тажрибали қурувчилар бригадасига Прагадаги ноёб архитектура ёдгорлигини (суратда) реставрация қилиш топширилди. Бу ноёб ёдгорликка кўплаб шоир ва рассомлар ўз асарларини бағишлаганлар. Прагага келаётган туристлар Старомест майдонидаги 70 метрли бу ёдгорликка ташриф буюрмай кетишмайди. Унинг барпо этилганига 620 йил бўлди.

СУРАТДА: ёдгорликни реставрация қилинмоқда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ҲАВО ФЛОТИ КУНИ

БУХАРЕСТ. Социалистик Румыния, ҳарбий ва граждан учувчилар, олимлар ва авиаконструкторлар, РСР самолётсозлик саноат корхоналарининг коллективлари ҳаво флоти кунини нишонладилар. Авиасозлик — социалистик қурилиш йилларида вужудга келтирилган Румыния саноатининг навқирон тармоғидир, бугунги кунда бу саноат пажассир самолётлар, ёрдамчи ва ўқув самолётлари, вертолётлар ва мотопланерлар ишлаб чиқармоқда. СССР билан ҳамкорликда ЯК—52 маркали машқ самолётини ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда.

Румыния авиация компаниялари Тар ва Лар авиация компаниялари хизмат кўрсатаётган халқаро осмон трассалари узунлиги 120 минг километрдан ошиб кетди ва Румыния пойтахтини жаҳондаги 38 та энг катта шаҳарлар билан боғламоқда. Мамлакатнинг ҳозир узунлиги 11 минг километрга бориб қолган ички осмон йўли ҳам ривожланмоқда. Совет ҳаво техникаси — АН—24, ИЛ—18, ИЛ—62, ТУ—154 самолётлари румин авиаторларига ғоят манзур бўлмоқда. Халқ ҳокимияти йиллари мобайнида республикада малакали авиация кадрлари, учувчилар, инженерлар ва техниклар камол топди.

КУЙГАН ЭРНИНГ АРИЗАСИ

Бу воқеа Боннда содир бўлди. Яқинда 56 ёшга кирган юқори табақали амалдор бир киши 30 йил бирга яшаган хотинидан ажрашмоқчи эканлигини айтди. Бунга асосий сабаб унга хотини ҳар доим шўрва— суюқ овқат берар, ўзи жуда ёмон кийинар, ҳатто косметикадан ҳам фойдаланмас эди.

«Мен бунга ортиқ чидаб туролмайман,— деб шикоятчи прокурорга ариза берганлигини хабар қилади Франс-Пресс агентлиги. — Менинг хотиним жуда ҳам ифлос кийинади, ҳеч қачон пардоз қилмайди ва сартарошга бормайди. У ҳеч қачон мен учун нонушта тайёрлаган эмас, тушлик овқатни ҳам ҳеч қачон вақтида бермайди, вақтида берганда ҳам у албатта шўр бўлади, овқатларни фақат концентратлардан тайёрлашини гапирмай ҳам қўяқолай.

Бу қўйди-чиқди ҳали амалга оширилгани йўқ. Лекин Ғарбий Германия матбуоти куйган эрнинг бу аризасини чоп этиб ётибди.

ВЕЛОСИПЕД ЎҒРИЛАРИ

Ҳар куни Стокгольмнинг кўчаларидан йигирматагача велосипед ўғирланади. Кейинги йигирма йил ичида Швецияда миллиондан ортиқ велосипед ўғирланган. Полиция буни бизнес мақсадида атайин уюштирилаётган бўлса керак, деб ҳисобламоқда. Икки ғилдиракли бу транспорт тури Швецияда тобора оммавийлашиб бормоқда. Агар 1976 йилда Стокгольмда 3100 та велосипед ўғирланган бўлса, орадан олти йил ўтгач, бу рақам икки мартага кўпайган. Ўтган йили полиция 7130 марта велосипед ўғирланганлигини рўйхатга олган.

РУДА КОНИ ТОПИЛДИ

Ҳинд геологлари Хариани штатидаги Бхивани шаҳри районида қалай рудасининг катта конини аниқлашга муваффақ бўлдилар. Аниқланишича, бу кон 100 метрдан кўпроқ чуқурликда 30 метргача бўлган кенгликда жойлашган.

Ҳозирги пайтда мамлакатда металл запаслари экономиканинг муҳим тармоқлари учун зарурдир. Шунинг учун геологлар мамлакатнинг бир неча штатларида қидириш ишларини амалга оширмоқдалар.

ПОРАХЎРЛИГИ ОШКОР БЎЛДИ

Санто-Доминго дан олинган хабарларга кўра ҳукмрон Доминикана Республика партиясининг (ДРБ) сафларида катта ғавғо чиққан. Партия раиси Хосе Рафаэль Молиналинг порахўрлик қилганлиги ошкор бўлиб қолди ва у истеъфога чиқишга мажбур бўлди. Унинг истеъфоси дарҳол қабул қилинган.

Маълум бўлишича, мамлакат маъмурлари Доминикана Республикасининг шимолида катта сув омбори барпо этишни мўлжаллаганлар. Унинг суви катта-катта далаларни суғориш керак эди. Касби адвокат Х. Молина шундан фойдаланиб, ер эгаларидан пора олган ва сув омбори остида қоладиган ер учун ҳақ берилишини ваъда қилган. Миллий конгресснинг кўпчилик аъзолари сув омборини барпо этиш лойиҳасини рад этганларидан сўнг алданган заминдорлар ДРП раҳбарининг сирини ошкор қилганлар. Шунда порахўр сиёсатчи «хизматлари» учун улардан жами бир миллион долларга яқин пул олганлиги маълум бўлди.

УМУМДАВЛАТ КАМПАНИЯСИ

Эфиопиядаги Хараргe вилоятининг 200 мингга яқин аҳолиси саводсизликни тугатиш умумдавлат кампанияси чоғида ўқиш-ёзишни ўрганиб олди. Вилоятда салкам беш йил ичида ўнлаб саводсизликни тугатиш курслари, кутубхоналар ва қироатхоналар барпо этилди. Булар саноат корхоналари, шаҳар аҳолиси уюшмалари, қишлоқ хўжалик кооперативлари ҳузурида очилганди.

Бутун Эфиопияда саводсизликни тугатиш кампанияси муваффақият билан ўтмоқда. 1974 йилги миллий демократик революцияга қадар мамлакатда аҳолининг жами 7 процентигина ўқиш-ёзишни билган бўлса, ҳозирги вақтда Эфиопия гражданларининг 62,4 проценти саводлидир. 1987 йилга бориб, Эфиопия ёппасига саводхон мамлакат бўлиб қолади.

● Ажойиботлар оламида

Қўйбуқалар Таймирда

Канада ва АҚШ арктика зонасидан Таймирда яшашга иқлимлаштириш учун келтирилган қўйбуқалар подасига шу кўкламда йигирмата янги туғилган бузоқ қўшилди. Энди ярим оролдаги қўйбуқалар жами юзтадан ошади. Узоқ шимол қишлоқ хўжалик илмий-тадқиқот институти ходимларининг бир группаси шу ноёб ҳайвонлар яшайдиган районда бўлиб, шуни аниқлади.

— Ҳайвонлар болалаган даврда Арктиканинг чўзилиб кетган кўкламида қирқ градусли совуқ, қаттиқ қор-бўронлар бўлди, — деди эспедиция қатнашчиси В. Черноус.— Лекин бузоқлар туғилишидан икки соат ўтар-ўтмас оёққа турди, тез орада чопиб, сакрай бошлади.

Олимлар поданинг бўрилардан ўзини қандай ҳимоя этганлигини кўрдилар: катта қўйбуқалар бузоқларини даврага олиб, ҳужум қилаётган ҳайвонларни шохлари билан сузиб кетишди.

Қўйга ҳам, буқага ҳам ўхшаб кетадиган бу ажойиб ҳайвонлар Таймирда яшаётганига ўн йил бўлди. Шу йиллар ичида пода қарийб 4 баравар кўпайди. Улар Арктиканинг қаттиқ шароитларига шимол буғуларига нисбатан бемалол чидаш бермоқда.

(ТАСС).

Шаҳримиз йил сайин кўркам ва обод бўлиб бормоқда. Бу ерда кўплаб турар жой бинолари, маданий-маиший объектлар қурилиб, фойдаланишга топширилмоқда. Янгидан-янги пайдо бўлаётган хиёбон ва массивлар эса шаҳар ҳуснига ҳусн қўшмоқда.

СУРАТДА: Тракторсозлар шаҳарчасида бунёд этилган фаввора.

М. Нуриддинов фотоси.

Редактор Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

«КИНО-ФОТО МОЛЛАРИ»

6/1-МАГАЗИНИДА
(Навоий кўчаси, савдо растаси)
3—8 ИЮЛЬ КУНЛАРИ

Красногорск кино-фото аппаратлари механика заводида тайёрланган

КИНО-ФОТО МОЛЛАРИ
САВДО КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Савдо-кўргазмасига қуйидаги фотоаппаратлар қўйилади: «ЗЕНИТ—Е», «ЗЕНИТ—ЕТ», «ЗЕНИТ—10», «ЗЕНИТ—11», «ЗЕНИТ—18», «ЗЕНИТ—19», «ЗЕНИТ—ТТЛ»;

кинокамералар: «КРАСНОГОРСК—3», «КВАРЦ 2х8—СУПЕР», «КВАРЦ—1х8—СУПЕР».

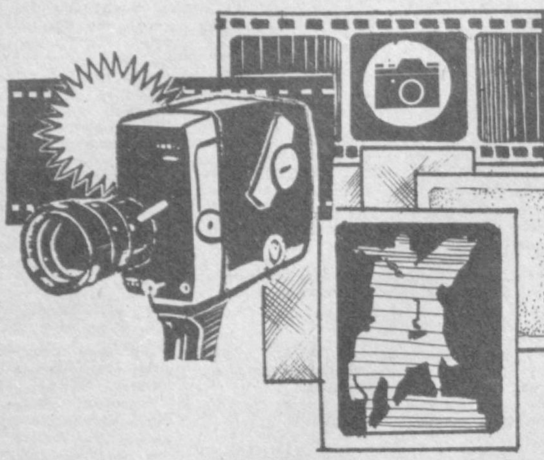

«ТАШКУЛЬТТОРГ» (телефон 91-18-79).

«ХОНАДОН СЕҲРГАРИ» МАЖМУАСИДА

3—10 ИЮЛЬ КУНЛАРИ
«ТЕХНИКА—ТУРМУШДА» МАГАЗИНИДА
ТОШКЕНТ АБРАЗИВ КОМБИНАТИДА ТАЙЁРЛАНГАН
АБРАЗИВ—ОЛМОС АСБОБЛАРИНИНГ
САВДО КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Савдо-кўргазмасида ҳар бир хонадонда бирорта юмушни бажаришда жуда ҳам қўл келадиган асбоблар намойиш этилади. Булар дурадгорлик асбоблари, пичоқлар, қайчилар, гўшт қиймалагичларни дағал ва нозик чархлаш учун ҳар хил қайроқ тошлардир. Бундан ташқари қаттиқ қотишмали ва тобланган пўлатлардан ишланган буюмларни қайта ишлаш, шиша ва керамика, чинни ва қаттиқ қотишмали буюмларни қайта ишлашда мос тушадиган нозик ва ингичка олмосли жилвирлар сотувга қўйилган.

Хотин-қизларни эса нафосат оламининг — маникюр арралчаси ва «пенза» типидаги товон қадоғини кетказадиган қайроқ тошлар қизиқтириши турган гап.

«ТАШХОЗТОРГ»НИНГ 5-«ТЕХНИКА—ТУРМУШДА» МАГАЗИНИ АДРЕСИ:

Тошкент шаҳри, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, 24-уй (65-автобус; 1, 4, 21-троллейбусларнинг «Аптека» бекати).

Иш соати 10 дан 19.00 гача.
Танаффус—14.00 дан 15.00 гача.

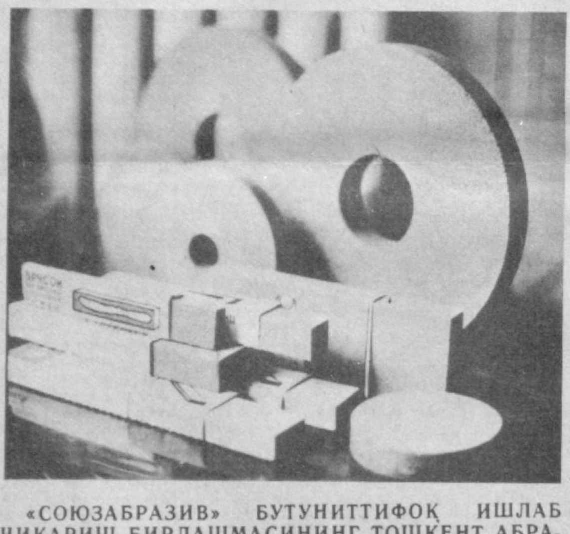

«СОЮЗАБРАЗИВ» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ТОШКЕНТ АБРАЗИВ КОМБИНАТИ (телефон 55-03-98).
«ТАШХОЗТОРГ» (телефон 33-33-79).
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-24).

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

155-ШАҲАР ТЕМИР ЙЎЛЧИЛАР ЎРТА-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984-85 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТОКАРЬ-УНИВЕРСАЛ, ЭЛЕКТР КЎПРИКЛИ КРАН МАШИНИСТИ, САНОАТ УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ. Ўқишга 17,5 ва ундан катта ёшда бўлган йигит-қизлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 6 ой. Ҳар ойда 72 сўмдан стипендия берилади. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

УЗОҚ МАНЗИЛЛАРГА ҚАТНАЙДИГАН ПАССАЖИР ВАГОНЛАРИНИНГ ПРОВОДНИГИ. 17,5 ва ундан катта ёшда бўлган йигит-қизлар қабул қилинади. Ўқиш муддати—10 ой. Ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ ВА РЕФРИЖЕРАТОРЛИ ПОЕЗДЛАРНИНГ МЕХАНИГИ. 17 ва ундан катта ёшда бўлган ўрта маълумотли йигитлар қабул қилинади. Ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар эса ҳар ойда 72 сўмдан стипендия оладилар. Ўқиш муддати — 1,5 йил.

ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ ЁРДАМЧИСИ, ТЕПЛОВОЗНИНГ МЕХАНИК ҚИСМИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, ЭЛЕКТР-ГАЗ ПАЙВАНДЧИ, СОВУТИШ УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ. 15 ва ундан катта ёшда бўлган камида 8-синф ҳажмида маълумотли йигитлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 3 йил. Ўқувчилар кунига уч маҳал овқат, кийим-бош ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида топган меҳнат ҳақларининг 50 проценти билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртида моҳир тренерлар раҳбарлигида спорт секциялари ишлаб турибди.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли шартларда қабул қилинадилар.

Билим юртини тугатганларнинг ҳаммаси темир йўл ишчилари учун бериладиган имтиёзлардан фойдаланадилар, жумладан Совет Иттифоқининг хоҳлаган пунктига бепул темир йўл билети билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, характеристика, 8 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5, 26-трамвайларнинг «Фоменко кўчаси» бекати).

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 166-ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ЎРТА ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984-85 ўқув йилига
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УЧИШ АППАРАТЛАРИНИ ЙИҒУВЧИ СЛЕСАРЬ, САНОАТ УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, МЕХАНИКА-ЙИҒУВ ИШЛАРИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, ТОКАРЬ ФРЕЗЕРЧИ (сонли программа билан бошқариладиган станоклар оператори), СЛЕСАРЬ-САНТЕХНИК, ГАЗ ПАЙВАНДЧИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 8-10-СИНФ ҲАЖМИДАГИ МАЪЛУМОТЛИ, ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ОБЛАСТИДА ЯШАЙДИГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртини тугатганларга эгаллаган ихтисоси бўйича диплом берилади.

Ўқувчилар стипендия билан таъминланадилар.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 3 йил.

Билим юртини тугатганларга ўрта маълумот олганлиги ва касб эгаллаганлиги тўғрисида диплом берилади.

Ўқиш даврида ўқувчиларга ҳар куни уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг маълум қисми берилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР В. П. ЧКАЛОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий, ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳузурида Тошкент политехника институти самолётсозлик факультетининг ва авиация техникумининг кечки бўлими мавжуд.

Билим юрти спорт базасига эга. Билим юртида спорт секциялари, вокал-чолғу ансамбли ва халқ чолғу асбоблари ансамбли тўгараклари ишлайди.

Ўқувчиларнинг дам олиши учун Чимён яқинида спорт-соғломлаштириш лагери бор.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 3х4 см. ва 4х5 см. ҳажмлардаги 8 дона фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 121 автобусларнинг «166-билим юрти» 3, 23 трамвайларнинг «Лисунов номли кинотеатр» бекатлари).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» МАХСУС ТРЕСТИ БАЗАСИДАГИ

11-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1984-85 ўқув йили учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: **ёритиш бўйича электр монтажчи, ёритиш тармоқлари бўйича электр монтажчи, кучланиш тармоқлари ва электр қурилмалари бўйича электр монтажчи, электрослесарь, электр-газ пайвандловчи, коммутация иккиламчи тармоқлари бўйича электр монтажчи, лифтларни монтаж қилиш бўйича слесарь-монтажчи,** (Ватанимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган), **контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика ремонти бўйича слесарь, кииномеханик** (фильмларни текшириш ишини бажара оладиган), **радиотелевизион аппаратларга хизмат кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш бўйича радиомеханик.**

Ўқиш муддати — 1, 2, 3 йил.

Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 14,5 ЁШДАН КАТТА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқишга 8 синф ҳажмида маълумот билан қабул қилинганлар 3 йил ўқийдилар ва тўла ўрта маълумот ҳамда ихтисоси тўғрисида диплом оладилар. Ўқувчилар уч маҳал иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар. 10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ўқувчилар ойига 30 сўмдан 76 сўмгача миқдорда стипендия оладилар. Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида электромонтажчилар, электр-газ пайвандловчилар группаларининг ўқувчилари иш ҳақининг 50 процентини оладилар ва уларга ётоқхона берилади, бошқа группаларнинг ўқувчилари иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган ва электр монтажчи мутахассисликлари бўйича ўқишга кирган йигитлар учун ўқиш муддати бир мунча қисқартирилган: 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун 7,5 ой, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун 10,5 ойгача.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ КОМПЛЕКТЛАНИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Билим юрти битирувчилари техникумлар ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар корхоналарда мажбурий иш муддатини ўтамаган ҳолда ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишни давом эттириш учун юбориладилар.

Билим юрти яхши спорт базасига эга, 14 спорт секцияси ишлаб турибди. Техника ижодкорлиги, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари мавжуд.

АРИЗАЛАР СОАТ 9.00 ДАН 16.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси; турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 4 дона фотосурат (3х4 см.),

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (паспорт), **ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисида гувоҳнома** (ҳарбий билет) **шахсан кўрсатилади.**

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ивановолик тўқувчилар кўчаси, 8-уй (2, 3, 33, 34, 40, 45, 58, 70, 79-автобусларнинг 4, 7, 9, 11, 24, 28-трамвайлар; 2, 6, 13, 16-троллейбусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг Тошкент шаҳридаги 2-пойафзал фабрикаси базасидаги

149-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984-85 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: бичувчи (пойафзал деталлари бўйича), заготовщик (пойафзалнинг устки деталларини тикиш), **пойафзални якка буюртма ҳолида тайёрловчи, саноат ускуналарига хизмат кўрсатувчи ремонтчи-слесарлар, ОТК контролерлари.**

Ўқиш муддати 1 ва 2 йил.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

8—9—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўрта маълумот билан билим юртига ўқишга кирганларга ҳар ойда 30 сўм ҳажмида стипендия берилади. 8-синф ҳажмида ўқишга кирганлар эса, давлат таъминотида бўлиб, кийим-бош ва кунига 3 маҳал овқат билан таъминланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаган иш ҳақининг 50 проценти берилади. Билим юрти қошида кечки мактаб мавжуд. Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига йўлланма билан юборилади.

Билим юртида қуйидаги тўгараклар мавжуд: тикиш ва бичиш, тўқиш, кино-фото, миллий чолғу-асбоблар бўйича ва спорт секциялари мавжуд.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан справка, саломатлиги тўғрисида (286-форма) справка, 4х3 см. ҳажмида 6 дона фотосурат, ўқиш ёки иш жойидан справка ёки характеристика.

Ҳужжатлар (якшанбадан ташқари) **барча кунларда соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.**

Адресимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Домбробод массиви, Наққошлик кўчаси, 199-уй. Телефон: 76-77-45 (троллейбус 16, 123-автобуснинг «Домбробод» бекати, метронинг «Собир Раҳимов» станцияси.

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/VII да **Тоҳир ва Зуҳра.**

кино

2, 3 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ХАВФЛИ ҚУВИШ» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 19.00, телефон 44-21-74).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТИ» — **Санъат саройи** (12, 14.30, 17, 19.30).

«ЙЎҚ ҚИЛИШГА КИРИШИЛСИН» — **Чайка** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 77-06-20), **Дружба** (11, 14, 17, 20.00; 12, 15, 18, 21.00, телефон 66-15-75).

«ОПЕРАЦИЯ ТУШДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ» — **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92), **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«ХАТОЛАРДАН ИБОРАТ ЎТМИШ» — **Ватан** (жуфт соатларда).

«ДУБЛЁР ИШГА КИРИШДИ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«СЕН МЕНИНГ ҚУВОНЧИМ, МЕНИНГ ҒУРБАТИМ» — **Хива** (21.40, телефон 32-78-02).

«ҚАЙСАРНИНГ ҚУЮЛИШИ» — **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02), **Тинчлик** (жуфт соатларда телефон 58-36-06).

«ЧИНГАНЧУК — УЛКАН ИЛОН» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«Ташплодоовощ» бирлашмасига қарашли 2-мевасабзавотчилик улгуржи-чакана савдо комбинати 3-сақлаш цехининг йўқолган
ШТАМПИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент область Оржоникидзе район халқ депутатлари Байтқўрғон қишлоқ Советининг йўқолган
ГЕРБЛИ ПЕЧАТИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Сейсмология институтига берилган Г—Т—1 серияли 2690811, 2690826 номерлардаги меҳнат дафтарчаларининг йўқолган
ТОЗА БЛАНКАЛАРИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Узсельстройиндуст р и я» трестининг Тошкент область Ўрта Чирчиқ районидаги Юбилейний посёлкасида жойлашган қурилиш конструкциялари комбинати завод касаба союз комитетининг йўқолган
ПЕЧАТИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Средазнефтегазс т р о й» трестининг 6-ихтисослашган бошқармасига ёнилғи-мойлаш материаллари учун берилган йўқолган
УЧ БУРЧАКЛИ ШТАМПЛАР
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Главташкентстрой» транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг

4-АВТОКОРХОНАСИ

профессионал ҳайдовчилар тайёрлаш курсларига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мажбурий ҳарбий хизмат муддатини ўтаб бўлган, Тошкент шаҳрида пропискада турувчи йигитлар қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Тўёна кўчаси, 20-уй (68-автобус билан Инқилоб хиёбонидан «4-Автокорхона» бекатигача борилади).

«Главташкентстрой» транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг

4-КОРХОНАСИГА

техника хавфсизлиги бўйича катта инженер, ишлаб чиқариш-техника бўлими инженери (олий автомобиль маълумоти билан), **хўжалик мудири, секретарь-машинистка**

КЕРАК

Штат рўйхатига мувофиқ маош тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси

КИТОБСЕВАРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ТАШКНИГА» ШАҲАР КИТОБ САВДОСИ БОШҚАРМАСИНИНГ
ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРИДА ТОПШИРИЛГАН МАКУЛАТУРА ЭВАЗИГА ОЛИНГАН ТАЛОНЛАР БЎЙИЧА БЕРИЛАДИГАН
Ж. ЛОНДОННИНГ КЎП ТОМЛИ НАШРИНИНГ 2-ТОМИ САВДОГА ЧИҚАРИЛДИ:

- **1-магазин** — Пушкин кўчаси, Ц-1 массиви, 6-корпус;
- **4-магазин** — Привокзальная кўчаси, 12-уй;
- **5-магазин** — Ш. Руставели кўчаси, 64-уй;
- **8-магазин** — Навоий кўчаси, 14-уй;
- **14-магазин** — Қорақамиш 2/4 массиви;
- **16-магазин** — Гагарин кўчаси, 66-уй;
- **18-магазин** — Сергели массиви, 9-квартал, 69-уй;
- **23-магазин** — Фарҳод кўчаси, 58-уй;
- **24-магазин** — Ленин проспекти, Ц-5 массиви, 60-уй;
- **44-магазин** — Лисунов кўчаси, 1-«а» квартали, 65-уй.

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПОЧТА АЛОҚАСИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНИКА БОШҚАРМАСИ

КЎП ЙИЛЛАР ДАВОМИДА ПОЧТА КОРРЕСПОНДЕНЦИЯСИНИ ТЎҒРИ АДРЕСЛАШ, ШУНИНГДЕК УЛАР СТАНДАРТ ҲАЖМДАГИ КОНВЕРТЛАРДА ЖЎНАТИЛИШИ БЎЙИЧА ИШ ОЛИБ БОРМОҚДА

Бироқ, кўпгина ташкилотлар, корхоналар, муассасалар ҳанузгача ёзма корреспонденцияларни адреслаш тартибини бузиб келмоқдалар:

қабул қилувчининг ва жўнатувчининг адресида индексни кўрсатишмайди,

индексни кўрсатилган услубдан ўзгача рақамлар билан адреснинг бошланишида ёзадилар, ваҳоланки бунинг учун конвертда махсус ажратилган сетка мавжуд.

Корреспонденцияларни адреслашга бундай эътиборсиз муносабат корреспонденциянинг адресатга бориб етиш вақтини чўзади.

Келгусида адреслари нотўғри ёзилган ва ностандарт конвертларда юборилаётган корреспонденциялар жўнатувчига қайтариб юборилади.

ТВ

душанба

2 ИЮЛЬ

● **МТ I**

18.15 «Онамларнинг мактаби».
18.45 Минск фашист босқинчиларидан озод этилганлигининг 40 йиллигига. «Минск балладаси». Телефильм премьераси.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ишлар ва одамлар». «Атоммаш ёшлиги».
20.00 «Футбол шарҳи».
20.30 С. Михалков. «Тарсаки». Москва сатира театрининг фильм-спектакли.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Тарсаки». Фильм-спектаклнинг давоми.
23.00 «Дунё воқеалари».
23.15 Сув чанғи спорти бўйича халқаро мусобақалар.

● **МТ II**

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Тоғли ўлка». Телефильм.
19.00 — 20.30 «Ока дарёсининг фарзанди». СССР халқ артисти А. С. Пирогов ҳақида музикали телефильм.
20.45 «Бошқирд асали». Телефильм.
21.00 Совет тинчликни сақлаш комитетининг раиси Ю. А. Жуков суҳбати.
21.30 «Время».
22.05 «Девичье поле орқали Лужникига». «Москва бўйлаб саёҳат» туркумидан телефильм.
22.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. 1-лига. «Факел» (Воронеж)—«Металлург» (Запорожье). 2-тайм.
23.15 «Бу ажойиб дунё». Фильм-концерт.

● **ЎзТВ I**

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.30 Ўсмирлар учун. «Орзу».
19.00 Совет Армияси жангчилари учун. «Бурчга садоқат...»
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Жаҳон адабиёти классиклари». А. Навоий. «Фарҳод ва Ширин».
20.30 «Ахборот».
20.50 Классик халқ қўшиқлари.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро обзор кундалиги.
22.20 «Гуноҳкор фаришта». Бадиий фильм.
23.50 Янгиликлар.

● **ЎзТВ II**

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 —18.30 «Касби: шофёр». Телефильм.
19.00 «Адреси маълум». Телефильм.
19.30 Врач маслаҳати.
19.45 «Унцукуль безакларининг оҳанглари». Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Халқ ижодиёти». Кинопрограмма.
21.30 МТ II

сешанба

3 ИЮЛЬ

● **МТ I**

9.00 «Время».
9.40 Мультфильм.
10.00 С. Михалков. «Тарсаки». Москва сатира театрининг фильм-спектакли.
11.50 «Ўсмирлар ижоди».
12.25 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Беш йиллик—ҳар биримизнинг ишимиз». Ҳужжатли фильмлар.
16.05 Орёл шаҳар баянчилар триоси чалади.
16.30 «Тўрт танкчи ва бир ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. «Қувонч ва қайғу».
17.25 «Стадион ҳамма учун».
17.55 «Горнчилар, қаердасиз!»
18.25 «Виктор Пушкарев, ишчи». Телефильм премьераси.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Мультфильм.
19.50 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Соатлар ярим тунда тўхтади». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Москва дарёси бўйида». Телефильм премьераси.
22.35 М. Пятницкий номли Давлат академик рус халқ хорининг концерти.
23.10 «Дунё воқеалари».
23.25 Сув чанғи спорти бўйича халқаро мусобақалар.

● **МТ II**

18.30 Янгиликлар.
18.50 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.30—20.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 «От ўйин». Телевизион бадиий фильм.
23.15 М. Глинка номли Ленинград Давлат академик капелласининг концерти.
23.40 Янгиликлар.

● **ЎзТВ I**

10.00 «Ахборот».
10.20 Болалар учун фильм. «Йўловчи».
11.00 «Ханжар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия (рус.).
12.10 «Жажжи йигитча». Фильм-концерт.
12.40 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.20 Болалар учун концерт (такрорий).
19.00 «Фан уфқлари».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби.
20.30 «Ахборот».
20.50 Лирик концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Июль — ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой».
22.25 Телевидение экранида биринчи марта. «Олатовнинг кумуш шоҳи». Бадиий фильм.
23.40 Янгиликлар.

● **ЎзТВ II**

9.00—16.25 МТ II
18.05—18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.40 «Ёш директорнинг ҳаётидан». Телефильм.
19.30 «Абитуриент-84». Тошкент Давлат темир йўл транспорти инженерлари институти.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Пойтахтимиз меҳмонлари». Свердлов академик драма театри (рус.).
21.30 МТ II

«Ташплодоовощ» бирлашмасининг Акмал Икромов район улгуржи-чакана савдо конторасиси коллективи контора директори Х. Маҳкамовга отаси **Маҳкам АЛИМАТОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р- 12332. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12